sepulchrū eꝰ. et frondiuit et attendente
tpe ptulit frūm. et mutati sūt oēs glori
ficātes dn̄m. quā etiā arbusculā scri
bit btūs theoꝰ se vidisse. ¶ Que sta
tum ordīs ī regula et constitucōibus r̄
ducāt ad hāc cōīone 2ꝫ. ¶ Cap̄ xxxij.

Qualit singla capitula hꝰ 2e
ptis singulis certis clausulis
regule inītāt et aīr eas īsert
in ipīs singul capitul descriptū ē. Quō
āt et que cōtenta ī cōstitucōibꝰ ad ca
pla eiusdē ptis reducāt pspicuū ē
et p hoc etiā pate potīt q̄ capla 9stitucio
onū ad quas clausulas ī gule referāt.
Ad p̄mū igit caplm hꝰ scde ptis. 7 ad
clausulā ī gule ibi 9tentā refert phe
miū 9stitucionū. Ad 2m 3m 4m capla
reducāt 9tēta ī his 9stitucōm caplis.
iij. iiij. vij. xxx. xxxj. xxxij. xxxiij. xxxiiij.
xxxv. xxxviij. xxxix. xl. xlj. Ad 5m 6m
7m 8m et 9m capla reducāt contēta ī
his cap̄ 9stitucōm. xlij. ī pte. xliij. et
xlviij. Ad decimū cap̄ ptinēt 9tenta ī
iij. iiij et xxxiiij. 7 xxxv caplis 9stitucōm
Ad vndecimū et duodecimū ptinēt cō
tenta ī xiij cap̄ cōstitucōm Ad xiij ptinēt
cōtēta ī xiiij cap̄ 9stitucōm. Ad xiiij cap̄
hꝰ 2e ptis ptinet phemiū et xviij cap̄ 9stit
In xv. xvj. xvij. xviij. xix. xx. xxj caplis
locū hn̄t cōtēta ī p̄mo scdo sexto octauo
et decīo caplis 9stitucōm. Ad xxvj. xix.
xxx. 7 xxxj capla hꝰ ptis ptinēt 9tēta ī
ix. xij. et xliij ī pte caplis 9stitucionū.
Explicit scda ps vitisfratrū augꝰ.

Incipit tercia ps de cōīone tpalis
possessiōis qn̄ 7 q̄lit ab exordio rōnal
creature vsqꝫ ad tpa btī augustini sit
deducta. ¶ Capitulum primū.

In xxiiij xxv xxvj et xxvij caplis
locū hn̄t q̄dā contēta circa finem
scdi ca et xxix caꝰ 9stitucōm

Beati paupes spū
q̄r v. Sup quo v
bo dicit glosa Pau
pes spū hij sūt qui
oīa hn̄t et nichil
possidēt Tales erāt
illi de q̄bꝰ dicit ī acti
bus aplōꝝ Nec quisq̄ q̄ possidebat āq̄
suū ēē dicebat. s erāt illis oīa cōīa Hec
itaqꝫ scā paupertas q̄ ī cōīone tpal possessi
onis cōsistit ē nobis multipliciꝰ 9mēdata
Est eni nr legibꝰ cōplātata In veteri
lege figurata A phetis p̄nūciata A phīs
īuestigata A p̄ncipibꝰ gentiliū cōfirmata
Ab ipo dn̄o et saluatore nr̄o ī sermō cōsecra
et nobis cōmēdata Ab aplis xpiqꝫ disci
pulis seruata et p̄dicata Ab euāgelistis
scripto roborata A fidelibꝰ p̄mitiue eccīe ac
cepta et obseruata Demū a btō augus
tino p̄ceptore nr̄o p regulā restituta.
P̄mo itaq̄ hec scā paupertas ē nr legibus
cōplātata Ab exordio eni rōnal creature
de iure nali et dīno oīa fuerūt cōīa oībꝫ
Iure āt hūano ītroducta ē ppetas. ut hoc
dicat meū et illud tuū. put hēt ī decret
viij d. c. i. Vn̄ augꝰ sup io Iure itaq̄ di
no. dn̄i ē tra et plenitudo eꝰ. paupes
et diuites deꝰ de vno limo fecit. et pau
pes et diuites tra vna supportat Iure āt
hūano h dicit domꝰ mea. h villa mea
Et subdit. tolle iura īpatorꝰ 7 q̄s audet
dice hec villa mea ē Vn̄ scūs clemens
papa epla iiij et ponit ī decreto xij.
q. i. dilectissimꝰ. sic ait Coīs vita oībꝰ ē
necīaria frīs et maxīe hijs q̄ deo irrephē
sibilit cupiūt militare et vitā aplōꝝ eorūqꝫ
discipulorꝫ imitari Coīs eni vsus oīm q̄
sūt ī hoc mūdo oībꝰ ēē hoībꝰ debuit. s p
iniq̄tatē. alius dixit h ēē suū 7 alius istud.

et sic it' mortales sūt ē diuisio Et subdens
allegat platonē. Sicut eq̄ nō pt̄ diuidi
aer n' splendor solis ita n' reliq̄ q̄ coīter
oīb9 data sūt ad habēdū diuidi debēt
ꝗ habenda ēē coīa. Cū igit' coītas ex iure
n'ali et diuino pcesserit, ppetas vō īoleuerit
ex iure huāno. cōstat multo pfcīus ēē
coīa oīa hēre q̄ ppa possidere et tāto ma
ioris pfectiōis quāta diuina īstitutio hūa
nis adīuētoīb9 anfert Et īu ē q̄ cupiētes
se statui origīnalis rcītudīs cōformare.
ppetatē rerū tpaliū oportet a se penitus
abdicare. Est etiā ī veteri lege figurata.
pceptū enī fuit leuitis nichil debe' eos ī
tra eoꝝ possidē'. ut legit' nu. xc. viue
bāt aūt de decimis aliaꝝ tribuū. p qd' fi
gurata fuit paupertas eccīsticaꝝ psōꝝ que
nichil hūt n' ī cōi. Est deniq3 a pphis p
nūciata. Ysayas enī de talib9 paupib9
loquēs. ysa. xc. ait paupes fiducialiter
requiescēt Et xxix cap. paupes iq̄ hoīes
ī scō isrl' exultabūt Et idē lxvi cap. Ad quē
respiciā n' ad paupem Et ppha ī psalmo.
pasti ī dulcedīe tua paupi de9. Desideriū
pauperū exaudiuit dn̄s Que uniq3 oīa
et silia neq̄q̄ sane ītelligi pnt̄ de hys qui
necessitate sūt paupes De q̄b9 dicit aug9
ī quodā sermōe q̄ tales murmurāt. de
trahūt. īuidēt. hntib9 rapiūt et furāt'.
et si nō ope saltē volūtate hoc facē conā
tur. et tales nō appellat saluator btōs.
q̄ nō paupes ꝗ miseri sūt putādi Intel
ligūt' g' v̄ba pdca pphaꝝ de volūtarie
paupib9 xpt' deū qualiū ē regnū celoꝝ.
qualis fuit ille de quo pnūciauit zacha
rias ppha. zacharie ix Exulta satis fi
lia syon. iubila filia iherlm Ecce rex tu9
venit t' iustq et saluator ipe paup ascēdēs
sup azinā. Est etiā a phis īuestigata

Nā apud platonē illa ciuitas iustissīe dicit'
ordinata ī qua q̄sq3 nescit affcōis ppos sue
it enī plato quandā rēpublicā ī qua
oīa eēnt coīa ut ponit' ī decretis viij. d. c. i.
et xij. q. i. dilāssīs. Vn̄ etiā tuli9 dilassia
īq̄ rerū possessio coīs ē Sill' et socrtes phs
de quo xij. q. ii. socres Itē Craton. dyoge
nes et multi alij phi diuicias cōtēpserūt
Vn̄ theo9 ct' iouinianū narrat de dyo
gene q̄ hītabat ī dolio ꝛ manu concaua
bibebat. nichil volēs hēre supfluū Itē
de eod' refert valerius libro iiij q̄ cū al
lexand' ad eū ī sole sedētē accessisset. hor
tarēt eū ut si qua sibi prestari vellet
indicaret Ille rn̄dit de ceteris nichil.
tm̄ de sole velim m' nō obstes Est nic
hiloī9 a pricipib9 gentiliū contēpta q̄ valde g
tā eā hēbat Vn̄ valeri9 libro iiij narrat (gentilib9
de fabricio q̄ ipe restituit aurū ꝛ argē
tū sibi cōmissū et alia pciosa De quo
dicit' ibi q̄ cōtinētie sue bñficio sn̄ pecuā
pdiues erat sn̄ usu familie habūde comita
tus et locupletē illū faciebat nō multa
possidē' ꝗ modica desiderare Et ibidē
de multis talib9 pricipib9 q' restituerūt
diuicias ꝛ qi dedignabāt' eas hēre Vn̄ ꝛ
seneca ī libro de prudēcia ait q̄ deme
tri9 diuicias piecit onus illas bone mē
tis existimās Et ibi seqt'. nō cōtēpne
paupertatē. Nēo tā paup q̄ natus Et No
de eod' ait eo die quo īterdixit sibi hēre
aliqd īterdixit ꝛ aliq̄ posse' qi dicet nec
aliqd voluit hēre nec aliqd pete'. Itē ad id'
ē ex^m sup pte ij. cap. xxvj. ī fine. Isti
siquidē pricipes ꝛ phi gētiles ꝛ si reli
querūt oīa. nō tm̄ xpm̄ secuti fuerūt.
ideo a pfessiōe paupertatis multi defece
rūt ꝗ qui eā sopniātes ul paul velut
odorātes aliq̄lē de ea notitiā habuerūt.

castitate
sicut etiā de ~~paupertate~~ suspēdam ē pte ij. ca°
xxxj ¶ Est p̄terea paupertas voluntaria ab ipso
dn̄o saluatore i sermo ōsecrata ī eo q̄ ipse eā in
summo ī tota vita sua portauit. a natiuitate vsq̄
ad mortē. Ipse eni noui⁹ hō veniēs ī mūdū.
sicut nū integritate originalis iusticie ōcept⁹
fuit atq̄ nat⁹. sic q̄ absq̄ illibacōe iuris
naturalis et diui ī mūdo extitit ōsecratus.
Vn̄ ī ipso solo ius nāle illesū fuit. p̄t quod
nullaten⁹ subiacebat legib⁹ hūanis. nisi
ī q̄tū semetipm̄ subiace dignatus fuit
Quare sibi ve oīa erāt cōia. q: dn̄i ē
t̄ra et plenitudo ei⁹. Nec ipse sibi de to rer
vniuersitate quicq̄ vendicare tn̄ sui ip̄i
debuit. q: hōi rerū diuisio qua dicit
meū et tuū ex iniq̄tate hoīm p̄cessit a qua
ipse oīno īmunis fuit. Ex quo p̄z q̄ pau
ptas xp̄i p̄fectissima fuit et nobilissiā vtpote
que erāt illi cōnālis. Ad ei⁹ plenitudinē
nullus hoīm attige valuit ꝫ n̄ valebit.
ꝫ ꝑticipare quidē possu⁹ et debe⁹ si eius
veraces discipuli ee voluerim⁹. Vn̄ ipse
eā nobis multiplicat ōmēdauit. et ad
eā nos īstruunt dicēs m̄t v. bt̄i pauperes
sp̄u etc̄ ꝛ luc. xiiij Qui nō renūciauerit
oīb⁹ q̄ possidet nō p̄t ꝛc̄. Et adolescenti
īterrogāti quid sibi de pfcōe deesset. r̄ndit
Si vis pfc̄s ēē vade et vēde oīa q̄ habes
et da paupib⁹ ꝛ veni seq̄re me m̄t xix.
Est rursus hec paupertas ab aplis aliisq̄
discipulis q̄ secuti fuerūt dn̄m seruata
et p̄dicata. Et de petro et andrea legit̄
q̄ relictis rethib⁹ et naui. hoc ē oībus
q̄ possidebāt secuti sūt dn̄m et idē de a
liis vn̄ ōfident̄ dicebat petr⁹ p oībꝫ
Ecce nos reliq̄m⁹ oīa et secuti sum⁹ te
m̄t xix Et hoc idē faciēdū aliis p̄dicaue
rūt ꝛ docuerūt ꝛc̄ vt seq̄t. Est ōseq̄t̄
h̄ paupertas a xp̄i fidelib⁹ ī p̄mitiua eccl̄ia

acceptā et obseruata Nā p⁹ ascēsionem
dn̄i xp̄i fideles q̄ erāt ī ihr̄lm ī multitu
dīe copiosa possessiones ꝛ substācias
suas vendebāt et p̄cia ponebāt aū pe
des aploꝝ et discipuloꝝ Nec quisq̄ eoꝝ
aliq̄d suū ēē dicebat. ꝫ erāt illis oīa cōia
vt dicit act⁹ iiij Signāt āt ponebāt p̄
cia aū pedes et nō ad manus q: ip̄i sc̄i
apli et amici dei indigna reputabāt
agroꝝ p̄cia manib⁹ contrectari. vt di
cit aug⁹ ī s̄moē de trib⁹ generib⁹ mōchoꝝ
Demū hāc sc̄issimā paupertatē aplicam
iā diuturnitate t̄pis et tepiditate hoīm
quodamō abolitam et depuatā vt dcm̄ ē sup̄
~~e prius~~ pte p̄ma cap̄ ij. aug⁹ p suā singulam
renouare et restaurare cupiēs suis secta
torib⁹ sic ait Et nō dicatis aliq̄d ꝓpriū ꝫ sit
vobis oīa cōia Dedit āt nobis p̄ceptor
nr̄ exēp⁹ ī sermo Nā de eo legit̄ q̄ regres
sus ad agros ꝓpiā domū et agros ꝛ q̄d
quid aliud h̄uit ꝓpriū vendidit et pau
pib⁹ erogauit et paup sic cū paupibꝫ
amicis et frīb⁹ qui sibi adherebāt deo ser
uire cepit ī lege dn̄i meditans die ac noc
te Quā etiā paupertatē n̄ postmodū ep̄s
factus vnq̄ desere voluit. Vn̄ ipse ī ser
mōe p̄allegato dicit sic. Nos nō debem⁹
hr̄e t̄palia ad possidendū n̄ ego q̄ ep̄s
sū hr̄e debeo n̄ tn̄ ad dispēsandū Et ita
Igit̄ frēs mei licet me ī cathedra ep̄ali
videatis paupertatē sp̄osā tene cōfratruloꝝ
q: ipsa ē etiā xp̄i sp̄osa. Sororꝝ possessio beatoꝝ
vita fideliū securitas. clericoꝝ ornamē
tū. mōchoꝝ vita. nobiliū pulchritudo
diuitū magnificēcia h̄ ē illa sc̄a paup
tas quā q̄ tenet et amat nulla idigēcia
laborare p̄t Nec mirū q: sibi datur
oīm dn̄m possidere Et subdit Estote
igit̄ pauperes frēs mei qm̄ exaudiunt

paupes dñs et tēptaciōz eorꝫ audiet au
ris sua . h̄ aug⁹ . ¶ De diuersis modis
viuēdi f̄m diūsa tp̄a ī hac rōione qua
oīa rensent rōia . ¶ Capit . ij .

Uerūt at̄ diūsi moi obser
uādi hāc rōionē a tp̄e quo
xp̄iana rligio icepit . Pm⁹
modus fuit ī illa sc̄issīa rōione tpi⁹ xp̄i
et aplorꝫ . Xp̄s eīn mag̃r fundator paupta
tis euāgelice nichil oīno posside̾ voluit
ī hoc mūdo iux̄ id luc̾ viij vulpes fove
as hn̄t et volucres celi nidos . filꝰ at̄
hoīs nō hꝫ vbi caput suū icliuet . Et a
pli hoc idē qd̾ h̄uerūt totū relinquerūt
vn̄ petr⁹ ī psō oīm loq̄t̾ ofidēt̾ . Ecce nos
reliqm̄ oīa . Uiuebāt at̄ isti ī rōi de
elemosinis hoīm fideliū vn̄ legit̾ luc̾ viij
q̄no mulieēs quedā seq̄bāt̾ xp̄m et mīst̾
bāt ei de facultatib⁹ suis int̾ quas erat
maīa magdalena et iohāna vxor chuse
procuratoris herodis et susāna et alie mt̾
te que a xp̄o erāt a spiritib⁹ malignis
et īfirmitatib⁹ curate . ¶ Scd̾us mod⁹
fuit iux̄ formā aplorꝫ ut nullus xp̄ia⁹
h̄ret p̄priū . s̄ eēnt illis oīa rōia ita q̄ nō
tenerēt p̄dia et possessiones n̾ h̾edita
tes n̾ reddit⁹ . s̄ oīa talia vēdebāt̾ ꝛ de
p̄cio vendicōis et alijs boīs a fidelibus
oblatis oēs rōit̾ viuebāt ut h̄et̾ ex actu
bꝫ aplorꝫ . et de hoc mō h̄et̾ xij q . i . vi
dētes et c̾ scimus . Sꝫ querit̾ q̄uō iste
papa vrban⁹ p̄sūpsit modū īstitutū
sub aplis īmutare . Ad h̾ dicēdū q̄ a
pli p̄udebāt p̄ sp̄iusūm ecc̄iaꝫ q̄ erāt ī
iherlm dispgēdā p̄pt̾ p̄secucioēs iudeorꝫ
et p̄pt̾ īstantē destructioēz ciuitatis et
gentis et q̄ t̄n̄situri erāt ad gētes in
quib⁹ firmāda et p̄duranda erāt ecc̄ia .
illo tp̄e nō expediebat ecc̄ie h̄re p̄dia in
iudea s̄ vendebāt̾ ut dcm̄ ē . Sꝫ p̄gmod⁹

tp̄e vrbani cū ecc̄ia eēt iā quodāmō firmā
ī gētib⁹ p̄ diūsa loca de rōi ofilio ep̄orꝫ et
aliorꝫ fideliū ex rōe h̄ mutacio f̄ca fuit
iā p̄dcā vt xij q i . futurā . ¶ Quart⁹
mod⁹ īsurrexit p̄stea tp̄e ostātini īp̄a
toris et b̄ti silvestri pape q̄ fuerūt circa
ānos dn̄i ccc xiij cū pax vniūsalis eēt
ecc̄ie data . tūc eīn ostantin⁹ p̄dia ecc̄ijs
tribuit . et cū h̾ ordinauit ut ecc̄ia de
cimas acciperet̄ . s̄ et ip̄e donaciā ī me
sa ecc̄ie rōtulit vt xcvi distīctiōe . rō
stantin⁹ ꝛ xij q i . futurā . Et ex tūc
ecc̄ia libe̾ recepit p̄dia et dn̄ia bonorꝫ
tp̄aliū . Sicqꝫ ecc̄ijs ditatis et p̄plo xp̄ia
no multiplicato . ep̄i p̄imū occupabāt̾ in
dispēsando vnicuiqꝫ qd̾ sibi op⁹ eēt et sic
recepit ista s̄ca rōio q̄ erāt it̾ fideles . vn̄ lay
ci īceperūt sibi p̄uide̾ de p̄p̄is maxīe q̄ nō
renūciauerāt p̄prijs . ymo h̄re p̄p̄ū fuit eis
rōcessū . s̄ clerici adhuc remanebāt rōia .
et de hoc h̄et̾ xij q i . duo . ꝛ c̾ mp̄ nolo ꝛ c̾ mp̄ .
nō dicatis . et iste erāt q̄rt⁹ mod⁹ . ¶ Quī
tus modus ex īn̄ surrexit q̄ cū a tp̄e s̄ci
silvestri circa vsqꝫ ad tp̄a s̄ci augustini it̾
quos fluxerūt . lxxx . āni . layci xp̄iani iā
multa h̄rēt p̄p̄ia . hoc vidētes clerici eciā
voluerūt habe̾ p̄p̄ū . qd̾ augustin⁹ s̄cs ep̄s
p̄hibuit . statuēs q̄ sibi subiecti seruarent
rōitatē et viuerēt sn̄ p̄prio . Sꝫ q̄ illud
statutū male seruabat̾ et plurimi trās
gressores erāt ideo reuocauit statutum
tollerās q̄ clerici maxīe q̄ nōdū erāt p̄mo
ti possēt h̄re p̄p̄ia si vellēt n̾ tp̄e p̄pt̾ hoc eis
tollēt clericatū . postmodū de rōsensu cle
ricorꝫ suorꝫ rōfirmauit p̄imū statutum
q̄ nulli clerici deberēt h̄re p̄p̄ū . alias de
leret eos de tabula clericorū . h̄ ponit̾ .
xij . q . i . nolo . ꝛ c̾ cte . de hoc eciā habes
sup̄ p̄te ij . ca xiij . Et durauit iste mod⁹
p̄ multa tp̄a saltē toto tp̄e quo vixit

dominia

clericia

btūs augustin⁹. im ꝙ aug⁹ nullomō admi
sit clericos hēre ꝓpria Sextus mod⁹ viuēdi suc
cessit p⁹ hec Cū eñ laycī iā habūdarēt
ꝓprijs ꝟ nō oēs clerici it̄ se diuiserūt bō eccē
laycis plurib⁹ egentib⁹. vl̄ ꝗ renūnciauerāt
ul̄ ꝗ paupes erāt eo ꝙ eis nichil dabat
de bonis eccē q̄ debebāt ēē cōia Ideo tpe ge
lasij pp̄e qui sedit cir̄ ānos dn̄i ccc xc viii
ordinatū fuit ꝙ de bonis eccīaꝝ ⁊ reddi
tus eccē diuideret̄ in q̄tuor ptes q̄rū vna
cedēt epō et familie sue ꝓpt̄ hospitalitatē
et susceptiōꝫ pegrinoꝝ. Scdā clericis ꝓ
sedulitate officioꝝ suoꝝ. Tercia fabrice
eccē. Quarta paupib⁹ et pegrinis erogā
da eēt ut h̄ habēt xii q. ii vobis ⁊ c. q̄ꝛ cōcessio ⁊ c. mos Et sic isto mō adhuc bō eccīaꝝ
fuerūt cōia saltē īt̄ clericos Septim⁹ mod⁹
viuēdi cleri̅ successit. Quia eñ ista di
uisio ī q̄tuor ptes recessit ab aula Bona
eccīaꝝ. diuisa sūt ī ꝑbendas q̄ assignabāt̄
canonicis et clericis deseruiētib⁹ ī eccī qui
ex hijs nō ut ꝓprijs ꝟ ut cōib⁹ q̄b⁹ de sua
ꝑbenda p̄mū sibi et suis necīa pcperet
Si qua vō suis necīarijs supesset ī cōes usus ec
clesie expēderet̄ Et sic adhuc seruabatur
aliq̄lit̄ cōitas ꝟ tenuit. hic mod⁹ hēt xii.
q. i. ꝟ Si ergo res eccē. Sꝫ ꝓgmodū ē
inductus octau⁹ mod⁹ q̄ seruat̄ hodie
ꝙ clerici ꝑbendas suas et ecclīasticā bn̄fi
cia possideāt nō ut ꝓpria n̄ ꝓp̄iata ꝟ
ut cōia suis vsib⁹ attributa que dispē
sat quisꝗ s̄m ꝯsciaꝫ suā Si vō q̄s p̄t̄ h̄
aliūde hēat bō alia puta de p̄rimonio
q̄ sua industria nō tn̄ de reb⁹ eccē acq̄si
ta. talia possidet sicut ꝓpria n̄ r̄nūciaue
rit ꝑ ꝓfessiōꝫ siue votū Et s̄m h̄ docto
res iuris glosant oīa iura antiq̄ que
dicūt clericos nō posse ꝓpria possidere ꝙ
videlicet ītelligenda sunt de eis q̄ ꝓpria
r̄nūciauerūt et q̄ p̄t̄ bō eccē nichil hn̄t

quis

Et de isto mō hēt xii q. i. Sūt manifeste.
et ex̄ de peculio clericoꝝ ꝑ totū Ex p̄missis
appaēt qualit̄ h̄ sc̄issīa cōio r̄gule aplīce
successu tpis ꝗ plus et plus laxata ē q̄
p̄mo extendebat̄ ad oēs xp̄ianos sed
paulatī remissa ē ī tm̄ ut eciā ī clericis
bn̄ficiatis vix ei⁹ vestigiū de fcō vale
at repiri Et ideo ut ī aliq̄b⁹ ꝑsonis saltē
religiosis hominī cōio remanēt aug⁹
scripsit r̄gulā scdō mō supdcō ꝯformē et
iste p̄t ēē non⁹ mod⁹ de quo sequitur
Qualit̄ btūs aug⁹ p⁹ cōionē aplicā
ꝑ regulā renouauit. Cap iii.

Videns igit̄ btūs aug⁹ iā suo
tpe aplīce cōionis obseruā
ciā pene ex̄ fine eccē exu
lasse et ꝓpessu tpis posse lōgius exulare
ipe eā renouare renouare seu restituere
ac ꝯseruare satagens ꝯscripsit r̄gulā
sūma discretiōe ꝑpapuā et ī actib⁹ aplōꝝ
fundatā ī qua cōionē aplicā luculēt̄ de
scripsit quā suis sectatorib⁹ obseruandā
p̄cepit Et ē signat̄ aduertendū ꝙ p̄mus
renouator seu restaurator cōionis
aplīce ꝑ regulā scriptā videt̄ fuisse
btūs aug⁹ q̄ꝗ añ eū multi fuerāt reli
giosi et scī p̄rēs et mōchi ī cenobijs vi
uētes vñ ipe ī sermōe ad frēs hēmitas
q̄ incipit vt nobis ꝑ litās sic ait Vide
te frēs ꝙ añ me fuerūt frēs et p̄rēs
multi quos imitari debe⁹. nō tn̄ sicut
ego s̄m aplicā vitā alios viuere docue
rūt. et subdit Attendētes oīa cōiter
hēre et possidere. ꝗ ī celsitudīe paupta
tis viuētes nō licet n̄ ut vnū sit cor. vna
aīa. et oīa cōit̄ possidere Sane tn̄ īt̄
tres regulas ꝯpbatas antiquit̄ et ī
decretis canonisatas scꝫ augustini. ba
silij et benedicti. clarū quidē sit r̄gulā
scī bn̄dicti longe alijs duab⁹ posteriorē.

Illarū āt duaꝝ q̄ alterā p̄cesserit nō ē
usq̄q̄ꝫ notū cū q̄ cōtēpanei fuerit sc̄s
basilius et sc̄s augustin⁹. licet basilius
senior ƀ aug⁹ r̄gulā suā fecit adhuc iu
uenis videlicet cū eēt xxxvj ānorū.
et forte basilius senex existēs edidit
regulā suā. Ad hoc facit q̄ qn̄ aug⁹ fecit
regulā suā nichil cōstabat sibi de r̄gu
la basilij ut apparet ex v̄bis suis p̄liba
tis. Ut āt has tres regulas ī decretis
approbatas ē regula b̄ti frāncisci que
longe post ꝯ̄ ottīgētos ānos emanauit.
Sꝫ et āñ tp̄a b̄ti augustini fuisse q̄ plu
res religiosos ī cenobijs uiuētes sub
certis r̄gulis et modis viuendi p̄in
illoꝝ sub quoꝝ īstitutiōe deo militabāt
manifestū ē. vn̄ de b̄to serapione abbte
scribit b̄ts ihe̅o⁹ ī vitis p̄rm q̄ sub eius
cura decē milia mōchoꝝ viuebāt.
It̄ scribit de mōstio sc̄i ysidori qd̄ erat
apud thebaidā muro circūdatū mille
mōchos h̄ns ubi senior sedebat ad por
tā. ea lege īrepiēs ītrātes ut ulterius
nō exirēt. nullꝰ eoꝝ ī firmitatē īcur
rit. ƀ cū vniuscuiꝫ finis vite affuit p̄
noscens indicauit ceteris fr̄ib⁹ quibus
valedicēs letus sp̄m emisit. Tanta de
niqꝫ multitudo gubernaī nullatenus
poteāt absqꝫ r̄gula q̄libꝫ directoīa licꝫ
tales regule nō sint p̄ eccīaꝫ solēpnizate
Legit̄ etiā ī cronica sigilberti et idē ī vita
sc̄i pachomij q̄ b̄ts pachomi⁹ scripsit r̄gu
lā utriqꝫ gn̄i mōchoꝝ aptā quā āgelo
nūciāte didicerat de qua h̄ēs sup̄ p̄te ij
ca° xviii et ca. xxv et p̄te iiij cap̄ viii.
Et hāc nōnulli autumāt eādē eē r̄gulā
que attribuit̄ b̄tō basilio. Dato igit̄ q̄
regula b̄ti basilij l' pachomij tp̄e p̄cessit

regulā sc̄i augustini. r̄gula tn̄ basilij ē
tō mōchalis. nō sic fūdata sup̄ act⁹ aplōꝝ
queādmodū regula b̄ti augusti. q̄re sig
nāt dcm̄ ē augustinū fuisse p̄mū q̄ vitā
aplīcā p̄ r̄gulā inouauit. Qualit̄
r̄gula sc̄i aug⁹ sup̄ act⁹ aplōꝝ ē fundata
Ad videndū āt q̄lit̄ r̄gu. Capitu
la b̄ti augusti sup̄ canone ap̄ᵒ· sit fundata. Sciendū ē q̄ licꝫ oēs
regule religiosoꝝ astrīnāt cōitatē. vetēt
āt ꝓpetatē. qr̄ et hoc ē de iure cōī q̄ null⁹
mōch⁹ ut religiosus cenobita possit h̄ēe
ꝓpiū. Regule tn̄ sc̄ōꝝ basilij et b̄ndicti
fundate sūt sup̄ possessionib⁹ et p̄dijs
Regula vō sc̄i francisci nō solū possessio
nes ƀ etiā p̄cia p̄hibꝫ possidere. Sed
regula b̄ti augustini tenet medium.
Concedit enī reꝝ possessioꝫ ī cōī. ve
tat āt ī spēali. n̄ dicatis ēt̄ āl̄ ꝓpriū
ƀ sint vobis oīa cōia. et addit. Sic enī
legitis ī actib⁹ aplōꝝ. Sꝫ qd̄ addit ibidē
ī actib⁹ aplōꝝ quotquot āt hoꝝ possesso
res agroꝝ aut domoꝝ erāt vendētes
afferebāt p̄cia eoꝝ q̄ vendebāt ⁊ po
nebāt añ pedes aplōꝝ. hoc aug⁹ ī
regula nō ponit explicite ƀ equipollēs
b̄n exprimit cū statī p⁹ v̄ba p̄missa sub
dit. Qui āl̄ h̄ebāt ī seculo qn̄ īgressi
sūt mōstiū libēt̄ velit illud eē cōe. qr̄
enī iste mod⁹ viuēdi aplōꝝ nō fuit diu
ꝑduratur⁹ ut dcm̄ ē sup̄ n̄ potuit cōti
nuari ī lōgū q̄ tāta multitudo viuet
de p̄cijs p̄diorū qr̄ illis cōsūptis nō finale
occurrerēt plures h̄ntes magnas pos
sessiones. Ideo illū modū tn̄ p̄ breui tp̄e
īstitutū aug⁹ p̄mittēs ponit equalens
conformit̄ tp̄i suo ⁊ tp̄ib⁹ suis subsecutu
ris. Et s̄m hūc modū aug⁹ nō oportet

aplico

q̄ īgredientes religionē possessiões suas
vendāt et p̄cia an̄ pedes plati ponant
ꝫ sufficiat q̄ ea q̄ hebāt ī sclo cōferrūt mō
sterio et habeātur ī cōi et h° equalet ei
qd̄ fiebat sub aplis. vn̄ hugo sup eod
vbo regule dicit sic hoc fecerūt p̄mitiue
ecclīe frēs. Dignū enī eis videbatur ut q̄
coēm hebāt grām coēz haberēt substām.
et qb⁹ vn⁹ erat xp̄s vn⁹ eēt ꝫ sūptus
Cui⁹ cōtrariū faciūt qui oīa reliquūt
pentib⁹ ul' hedib⁹ et sic vacui īgrediūt
mōsteria. Nō sic fecerūt fideles q̄ cōuertebāt
ad aplos q̄ oīa ponebāt an̄ pedes aplorꝫ
Nō sic docet p̄ceptor nr̄ aug⁹ ī regula
q̄ dicit qd̄ libēt debēt velle ea ēe mōstio
cōia. Nō sic docuit saluator nr̄ ī eua.
ꝫ ait Si vis pfc̄us ēe vade et vende oīa
que hēs et da paupib⁹. Sic fecit ipe p̄r
nr̄ aug⁹ de quo legit̄ q̄ cū rediss; ad a
gros ꝑpos venditis oīb⁹ et f̄m mod' aplorꝫ
paupib⁹ erogatis. paup cū paupib⁹ q̄
ei adheserāt deo seruire cepit. Ecce q̄
btūs aug⁹ oīa sua dedit paupib⁹ f̄m mo
dū aplorꝫ. Sꝫ quis fuit mod' aplorū
dandi paupib⁹. Certe diuiserūt fide
lib⁹ sue cōiōnis q̄ oēs erāt paupes q̄
nichil sibi retinuerāt. poterāt etiam
dare alijs paupib⁹ ꝫ p̄ncipalit' curabāt
de paupib⁹ sue cōiōnis. de qb⁹ sc̄ptū ē
Distribuebat vnicuiqꝫ sicut cuiqꝫ op⁹
eāt. Sic etiā fecit btūs aug⁹ licet legat
q̄ oīa sua erogauit paupib⁹ tn̄ de eo
etiā legi⁹ q̄ ipe de p̄rimonio suo edifi
cauit mōsteriū ī hēmo. Paupib⁹ ergo
erogasse ītelligit' q̄ri sue cōgregacōī dedit
ī cōi ī qua oēs erāt paupes p̄ q̄nto nul
lus eorꝫ aliq̄d ꝑpriū hebat. potuit etiā a
liq̄ alijs paupib⁹ erogasse. Sic et nūc
īgressuri mōsteriū bō sua debēt dare pau

pib⁹ sue cōgregacōis p̄ncipalit' et qd̄ eis
contulerit liber' ī velit ēe cōe. Et qd̄ de ill'
paupib⁹ p̄ncipalit' ītellexit aug⁹ īnu
it cū subiūgit. Nec extollāt' si cōi vi
te de suis facultatib⁹ aliq̄d contulerit.
Et ītm. Et qd̄ ꝓdest dispergēdo dare
paupibꝫ et pauperē fieri cū aīa mise
ra sup̄bior effciat' diuicias cōtēpnēdo
q̄ fuerat possidendo. Ecce q̄ illos de
cōi vita mōsterij dicit paupes q̄ p̄mo
dicit si cōi vite postea dicit paupibꝫ
Ad idē facit cū ipe dicit ī s̄mōe de cōi
vita clericorꝫ qui incipit Caritati vrē. de
valente subdyacono q̄ agros suos cō
tulit ecclīe sue. ut inde alant' q̄ sūt in
ꝑposito sc̄tatis quousqꝫ ī hac vita de
gūt. Sc̄ptū ē enī et hoc apls loquit'.
Quisquis āt suis ꝫ maxīe domesti
cis nō ꝓuidet fidē denegat et ē īfideli
deterior. h' aug⁹. P hoc tn̄ q̄ ait ī regu
la dispgēdo dare paupib⁹ īnuit q̄ nō
solū paupib⁹ sui monasterij ꝫ etiā
alijs mōsterijs et alijs paupib⁹ ī igres
su religiōis pt̄ de suis diuicijs eroga
re. q̄ dicit dispgēdo. Cui cōcordat q°
p̄s. Dispsit dedit paupib⁹. vn̄ idē p̄r
aug⁹ ī libro de ope mōchorꝫ loquens
de hijs q̄ assumūt volūtariā paupta
tē. erogātes oīa sua ꝑpt' deū. sic ait.
Nec ē attēdēdū ī qb⁹ mōsterijs ul' ī
quo loco īdigētib⁹ frīb⁹ quisqꝫ id qd̄
heāt īpenderit oīm enī xp̄ianorꝫ vna
respublica ē. C Cu⁹ regula sc̄i aug⁹
tā hn̄tib⁹ q̄ nō hn̄tib⁹ p̄dia cōis sit.
Ex dictis forte videt' q̄. Capꝫ v.
ꝑfessiōes h⁹ regule nō possint
hr̄e p̄dia et possessiões. q̄ apli
ea nō habebāt s̄mo hn̄tes ea vēde iube
bāt et eorꝫ p̄cia recipiebāt. ꝫ h⁹ regula

fundata ē ī actib⁹ aplo᷑ ut dcm̄ ē q̄ r̄c.
Dz sciēd' q̄ r̄gula bti augꝰ et si expresse
nō cōcedat hr̄e p̄dia nō tm̄ ꝓhibz ac ta
cite ꝑ h° ꝯcedit int̄ illā r̄gulā brochar
dicā. Et ꝗd nō ē ꝓhibitū ītelligit' ꝯcessū ēē
Vn̄ btō augꝰ ī s̄mōe de cōi vita clerico᷑
q̄ īcipit Caritati vr̄e dicit de valēte sub
dyacono. et plurib⁹ alijs clericis eccl̄e sue
q̄ possessiōes suas eccl̄e tradiderūt et
ip̄a eccl̄a tales possessiōes et p̄dia retinu
it sciēte et cōsenciēte btō augꝰ q̄ tn̄ r̄gula
ris fuit eccl̄a sub r̄gula videlz bti augꝰ.
Nec obstat q̄ apli sci p̄dia nō habuerīt.
nec fideles cōuersos ea retine' ꝑmiserūt q̄
ꝓ illo breui tp̄e quo fideles cōuxerūt in
ihr̄lm nō expediebat fidelib⁹ hr̄e p̄dia ut
dcm̄ ē sup̄. Et ꝑtea q̄ dicit' regula sci au
gusti sup̄ act⁹ aplo᷑ fūdata ītelligitur
q̄ntū ad istā p̄tē ī ip̄a r̄gula expressā.
nō q̄ntū ad oīa. Multa enī actitabāt
apli. q̄ nō cōpetūt oīb⁹ ꝓfessorib⁹ hui⁹
r̄gule. Ipi enī diuidebātur ꝑ mūdū
p̄dicabant. diuisim īcedebāt. baptiza
bāt. signa faciebant. habitu nō unifor
mi vestiti erāt. neqz duas tunicas.
neqz calciamēta. neqz sacculū. neqz
perā. neqz virgā. neqz panē. neqz
pecuniā ī zonis suis habebāt. nemi
nē ꝑ viā salutabāt. de appositis eis
manducabāt. de domo ī domū nō
trāsibāt. et cetera talia ad q̄ isti ꝓfessoēs
minime obligāt'. Nō ḡ repugnat r̄gu
le bti augusti hr̄e p̄dia et possessiōes
nec tn̄ ē essenciale r̄gule hr̄e ea. ꝫ cōis
ē tā hn̄tib⁹ q̄ nō hn̄tib⁹. Hinc ē q̄
canonici regulares et norbtini p̄mō
stratenses et victorini hn̄t magnas
possessiōes et p̄dia quos approbat sca
romana eccl̄a. Frēs vō hemite sci augꝰ.

q̄ sub eadē viuūt r̄gula nō hn̄t p̄dia et
reputāt int' ordines mendicanciū in iure
Sic' et frēs p̄dicatores et sic p̄tz q̄ eadē
r̄gula tā hn̄tib⁹ q̄ nō hn̄tib⁹ ē cōis. Ad
hoc facit q̄ augꝰ ī r̄a loquēs de īgredie
tib⁹ mōstiū nō dicit q̄ p̄dia vendāt nec
q̄ ea mōstio cōferāt. ꝫ tacēs de p̄dijs ait
Qui ā q̄d hēbāt ī s'clo q̄n̄ īgressi sūt mō
strū liber' illud velit ēē cōe. īnuēs q̄ ī
q̄ācūqz s'ba hebeāt siue ī p̄dijs siue ī rebz
alijs liber' illud velit ēē cōe. ¶ Cꝫ ma
gis cōforme ē r̄gule sci augusti nō hr̄e p̄
dia et possessiōes q̄ hr̄e. ¶ Cap. vi.

Verū si q̄rat qui isto᷑ sīt mag̅
cōformes regule an hn̄tes p̄
dia an nō hn̄tes. Et q̄dē videt'
ꝓ illis qui hn̄t p̄dia ēē hoc q̄d ī regula
p̄cipit' q̄ debeāt hr̄e cōe celariū et cōe
vestiariū et debeat dari vnicuiqz q̄d
sibi op⁹ fuit que nō bn̄ ꝯpete' vident'
mendicantib⁹ et nichil hn̄tib⁹. Sed
saluo iudicio melio᷑ estio q̄ magis cō
formis et magis cōsona ē ip̄a regula
nō hn̄tib⁹ q̄ hn̄tib⁹. Quod appaēt p̄mo ea
ex fūdamēto ip̄ius regule. Est enī fun
data ī actib⁹ aplo᷑ que p̄dia nō ha
bebāt n' hr̄e ea fideles sinebāt ut dcm̄
ē. Ad hoc facit q̄d dicit hugo ī expōe r̄
gule sup̄ illo v̄bo Qui aliquid hebāt
ī s'clo q̄n̄ īgressi sūt mōstiū &c. hoc ip̄i fe
cerūt p̄mitiue eccl̄e frēs q̄ videlz nō hebāt
p̄dia ꝫ vendētes ponebāt p̄cia an̄ pedes
aplo᷑. Scdō h° appaēt ex ꝓcessu r̄gule. Nā
augꝰ ī ꝓcessu r̄gule retractat de singul'
officijs ꝑtinētib⁹ ad necitatē frm̄ puta
de oratorio de ꝓposito de p̄sb̄ro de cellario
de vestiario de īfirmario de codib⁹ et de
mō exeūdi ex' mōstiū eciā vsqz ad lo
cionē et excussione vestimēto᷑. De offici

nus āt ul' officiis ptinentib⁹ ad p̄dia et
possessiones nichil dicit De ingro cu
rie nō de horreis nō de cantris nō de
messoribz nō de pastorib⁹ pecoꝝ ā aliis
hmoī officialib⁹ quidq̄ꝫ dicit Cꝫ ergo
de oīb⁹ aliis tractaueit etiā de tā minu
tis et nō tractass̄ de reb⁹ tā nobilibus
vn̄ dependēt coꝝ victus satis videtur
mirabile Cū ergo q̄rit vn̄ g̃ hēbāt
cōe celariū et cōe vestiariū et vn̄ mist'
bat' augꝫ qd' sibi op⁹ eāt Ad h° dicēdū
vno mō q̄ tpe augusti adhuc redditus
ecc̄ie et decime erāt cōes oīb⁹ illis q̄ ser
uiebāt altari Ita q̄ de eis pudebatur
tā clericis q̄ religiosis deseruiētib⁹ altari
ul' alias deo ī paupertate famulantibus
Nec tūc eāt h° difficile cū essēt pauca
mōstia sic vinētia Alio mō dicit' q̄ de fa
cili pudebat' tūc talib⁹ religios̄ qꝛ mo
dicis erāt ɔtenti Et qd' dicit' ī regula q̄
distribuebat' vnicuiqꝫ sicut op⁹ eāt sicut
etiā dicit' in actib⁹ aplōꝝ Nō ē itelligē
dū q̄ fideles et marie religiosi haberēt
talia tūc multū habūdāt' s̄ eo mō sicut
dicit hugo ī expōe regule sup illo vbo.
Sic enī legitis ī actib⁹ aplōꝝ qꝛ erāt ill'
oīa cōia et distribuebatur vnicuiqꝫ sic'
cuiqꝫ op⁹ eāt. hoc igr̄ nō ē sic itelligēdū
q̄ cuiqꝫ qd' opus eāt sic habūdāt' distribu
eret' q̄ nullā haberet idigētiā. cū enim
scptū ē de eis scꝫ aplis q̄ ī' eos null⁹ egēs
eāt Scptū etiā legim⁹ de tpīb⁹ q̄ seruie
bāt deo ī frigore et nuditate Et subdit
ī pmitiua ecc̄a tāta eāt spūalis grē habū
dātia ut nō solū modico ɔtenti esset. s̄
hoc tpīm qd' nichil hēbāt p̄ sūmis diui
ciis deputarēt. Vn̄ apls vt nichil hn̄tes
et oīa possidētes De hoc meli⁹ īfra pte
iiij ca° iiij. Vn̄ etiā btūs aug⁹ mōstiū suū

pmū qd' fecit ī hēmo nō fūdauit sup mag
nis p̄diis qꝛ patrimoniū suū nō suffecit ad
solā cōstructiōꝫ mōsteꝫ n̄ btūs valerius
adiuuiss̄ frēs etiā illi⁹ mōsteꝫ sic' cū ipo
pr̄e viuebāt ī magna abstinētia. vn̄ ipse
ad eosdē frēs ī s̄moē de prudētia dicit
sic Nō igr̄ sciā reliqm⁹ ut delicate pas
cerim' in hēmo et licet ī hēmo nō sit come
dātis lac butirū caules vl' legumina licet
h' nō sumatis n̄ ī dieb⁹ solēpnib⁹ tn̄ et ill'
quib⁹ visitamī a scō sene epō valerio Sꝫ
cotidianis dieb⁹ aliis herbas crudas panē
ordeaceū et aquā sumatis. nō tn̄ sufficit
tn̄ abstinē' corpe s̄ etiā mētē illesā ser
uare debem⁹. Itē ī alio sermoē q̄ incipit
Vt nobis p lr̄as. dicit sic. licet epūs essē ꝛc
de qb⁹ dicit apls tanq̄ nichil hn̄tes et oīa
possidētes Et īfra Cū eisdē scꝫ clericis ī
mōstio episcopii ī oī paupertate viuē cepi
nō mādicaim⁹ carnes n̄ cū hospites ve
niūt s̄ tn̄ olerā et legumina absqꝫ oleo ꝛ
butiro sicut cū vobiscū cū gaudio cō
sueuerā It' ī alio s̄moē de orōe ad eosdē
frēs dicit sic Nō igr̄ tedeat vos orare
et ut bn̄ psalle' et orare' possitis absqꝫ
magno corpis ipedimēto de bonis ecc̄ie
emē vponeb̄ cētū et q̄draginta vestimēta
cū calciamētis vob dil̄cis frīb⁹ meis de
portari p̄cepi. ut tpe frigoris q̄ntū nēce
fuit vnusq̄sqꝫ recipiat. reponētes ea et
custodiētes ī cōi vestiario cū oī diligētia
et caritate. facientes q̄ vestra caritas nō q̄rit q̄
sua sūt s̄ q̄ dei. sic at' facientes nō deficietis
Ex qb⁹ appet quō illi frēs modicis ɔtēti fuerīt
ꝛ quō subueniebat' eis de bōis ecc̄ie vponeb̄
ꝛ cū h etiā opabāt' maib⁹ suis ut sup pte ij
ca° xxiiij. et sic absqꝫ p̄diis ꝛ possessiōib⁹ pote
rāt transigē vitā suā Cap An frēs ordīs hēmita
rū scī aug⁹ possit hēre p̄dia ꝛ possessiōes Ca° vj

AN vero frēs ordinis here
mitarū sā augustini ꝑ sta
tu ī quo nūc ꝯsistūt possit
hr̄e predia et possessiones dubita
ri posset. ex eo qꝫ ipi ī iure cōi et ī
līris apostolicis int' ordines mēdicā
tiū censent. Dꝫ hr̄e p̄dia sciēdū qꝫ
redditus et possessiōes nō repugnāt
eis ex pte regule: qꝛ ista ē cōis hn̄
tib⁹ et nō hn̄tib⁹ ut ostensū ē. It' nō
repugnat eis ex pte voti ul' ꝓfessi
onis sue. qꝛ ex ꝓfessiōe ad illū arti
culū nō obligāt'. n' ad hoc qd' ē virtue
sū ꝓpo It' nō repugnat eis ex pte
pmitiui status eoꝝ qui fuit ī hēmo
qꝛ hēmite de iure cōi pnt̄ hr̄e ꝓpria
qntū ad anachoritas. ul' saltē hr̄e
pnt̄ bona ī cōi qntū ad cenobitas
Nec eciā repugnat eis ex pte sta
tus mendicatis de quo forte plus
videt' Status enī mendicatis cō
ueit eis nō tali mō qꝫ teneāt ostiati
mēdicare. ꝫ solū ex eo qꝫ nō hn̄t p̄dia
et redditus. Vn̄ pascāt' ex vno cela
rio et induāt' ex vno vestiario Cura
ꝓt' si a principib⁹ seu a fidelib⁹ aliis
ꝓuidet' eis de necc̄iis vite oī die ul' sep
timanati ul' vna vice ꝑ toto āno. nō
repugnaet statui eoꝝ talia accipe
Et rō ē qꝛ nō ꝓhibet' nec ex r̄gula
n' ex ꝯstitucōib⁹ n' ex ꝓfessiōe quin
tali mō r̄cipe possint ꝛ ꝑ ꝯsequēs
nō oportet eos mendicare actualit'
licet hītudo r̄manet. ex quo non
hn̄t ex semetipis necc̄a vite qꝫ tpe
indigencie mendicaret. q̄ hītudo
eis ꝯpetit ex officio euāgelizandi
ut dcm̄ ē sup̄. ul' poss̄ dici ad istar
eius qd' dicit btūs aug⁹ ī de bō ꝯiugā
bono

li celibatū quē iohēs gessit ī actu abra
hā tenuisse ī hītu Dicit eciā martiriū
qd' petrus habuit ī actu: iohēs possedit
ī hītu Nec ipar fuit meritū castitatis
et martiry vtrobiqꝫ ut dicit augusti⁹
Sic et ī ꝓposito. Et si frēs isti ī casu ꝑ
dcō ꝑ tpe nō mendicēt actu: r̄manet
tn̄ mendicatis ī hītu: n' impar eis
meritū paupertatis. Dico ergo h' tm̄ p̄o
qꝫ hr̄e p̄dia redditus et possiones sic
licet frib⁹ istis ex iuris gnālis pmissiōe
Scdō qꝫ licet h' eis ex priuilegii spāl' ꝯcessiōe
Tercio qꝫ nō expedit nec decet ex status
essencialis ꝯdicōe. Primū dcm̄ s' pmo qꝛ cū s' patet
de iure cōi nō sit ꝓhibitū. n' rōe r̄gule.
n' rōe ꝓfessiōis n' rōe originalis istitucōis
n' rōe mendicitatis ut dcm̄ ē. Igit' itelli deductū
git' eis pmissū a iure. ar xxx q iiii. q
spūale. ꝛ c p⁹ ꝛ ff de ꝓhib⁹ l ab ea pte
Nec obstat decretal' religionū diuersita
tē: ex' de relig̃ mendicantib⁹. qꝫ eis ꝑ
questū publicū tribue' solet victū icer
ta mendicitas ꝑ ista enī vba nō statuit
ius. ꝫ firm̄ r̄citat. Et scripta sūt ista vba
ex iure ciuili C de mendicātib⁹ validis
l vna li° xj vbi ita mendicatis ī validis
reꝓbat' quae n' h' ista vba ius ponūt ꝫ
firm̄ dicūt. vn̄ decretalis nō dicit debet
ꝫ solet Multa enī de fcō solem⁹: q̄ de
iure nō debem⁹. Postea dato qꝫ vba ista
ponent ius hoc referēdū eet ad illos
religiosos de q̄b⁹ ibi pmittit'. q̄bus
ad ꝯgruā sustentacōez redditꝰ aut
possessiōes hr̄e ꝓfessio siue r̄gula q̄lꝫ
itercidicit Dꝫ hoc nō h' locū ī frib⁹ huiꝰ
ordinis. q̄b⁹ n' ꝓfessio n' r̄gula itdicat
ut ostēsū ē. Pmo statuta ordīs strictissīe
īhibet' sub diuis penis ne possessiones
et reddit⁹ habita alienēt'. quae ista

decretalis neq̃q̃ tãgit ordinẽ istũ q̃ntũ
ad istũ pũctu de incerta mẽdicitate stric
te sumendo: licet alias tãgat eũ q̃ntũ
ad principalẽ cõclusionẽ ĩ eadẽ decretali
contentã. cũ h' ordo int' mendicantes
censeat' ut ista cap. p'rio s' Nec etiã ex
alio ic'. Dictũ dãn ptz ex p̃uilegio
s̃te romane sedis aplice p dñm alexã
drũ papã q̃rtũ ordini indulto. Cũ enĩ
olĩ tpe unionis ordĩs de q̃ sup' pte p'a
cap. xiiii quidã ex fr̃ib9 tpis deuocõe pau
ptatis affecti desideraret. et hoc apud
sedẽ aplicã procuraret ut ui' cõceptu vo
tũ paupertatis spõtanee. ꝑpetua eis pos
sessionũ terrestriũ abdicatio ĩmaneret.
sup quo etiã p̃uilegiũ obtentũ extitit
cũ clausula. q' fr̃es nõ possẽt cogi ad
recipiendas possessiões aliquas uł habẽ
das. Sup quo p̃uilegio obtentu a dño
p̃fato allexandro pp̃ q̃rto suborta fuit
dissensio it' fr̃es ordinu diuisoz. q̃ī unũ
uiuere debebãt ex p̃cepto aplice sedis.
Quidã enĩ qui cõsueuerãt uiuere
de pura elemosina et mẽdicitate cõti
nua de isto p̃uilegio gaudebãt. Alij
vo q̃ hẽbãt p̃dia et possessiões eis
sufficientes. licet ultro hoc ex supha
bũdãti mendicaret dicebãt se nõ eẽ
de nũo mẽdicãtiũ ac p hoc p̃ceptũ de
uniõe ad eos extendi nõ debẽ. Alij ãt
q' hẽbãt possessiões exiguas et cũ ho
de elẽosinis fideliũ vixerũt. dicerũt
q' q̃z loca eoz eẽnt' ꝑplo' frequẽtia
et cohabitacõe hoĩm remota nõ pos
sẽt ex puris elẽosinis sustentari si
nõ de suis possessiũculis fr̃ãs ãquos
reciperent. Igit' dñs pp̃ meorat9 volẽs
fr̃ib9 oĩm ordinũ ad dictã unionem
spectantib9 de pace unanimi ⁊ caita

tiua concordia mediãte dño richardo
tituli s̃ci angeli dyacono cardinali
ordĩs ptectore pĩna sollicitudine
puidere p̃uilegiũ ordini cõtulit ĩ
hec v̓ba Alexander eps̃ seru9 ser
uoz dei. dil̃cis filijs p̃ori g̃nali et
fr̃ib9 uniu'sis ordinis heremitarũ
s̃ci augustini salutẽ et aplicã bñ
dictiõz hijs q̃ nr̃i mãdati auc̃te
optatũ sortiunt' effcm̃ ut illibata
pmaneat meito addicim9 aplici
muniminis firmitatẽ. Sane cũ in
caplo g̃nali urõ p uniẽdis vobis
adiuicẽ sub una ordĩs obseruãcia
et uiuendi formula ĩ urbe celebri
ter cõgregato ĩ p̃uilegio quodam
quod' aplica sedes indulsit quidã
articulus aliquib9 dubius uidet'
Et ista q̃z p eo q' quedã domus
et aliq̃ loca urã a populoz frequẽ
tia et cohitacõe hoĩm sũt ĩmota
nec possẽt existentib9 ĩ eisdẽ necc̃io
uictus cõtinuu cõmode ministrari
et sic magnã et ĩtollerabilẽ rerũ
tpaliũ penuriã pateret' si de ter
restrib9 possessioĩb9 et suis cultu
ris fructis ãquos nõ haberet ut ab
dicatiõz possessionũ affectantibz
quozũ indigencia ex pia ꝓuisiõe
fideliũ releuat' et possessiones ter
restres retine' voletib9 satisfiat
Et infra Et ne possessioĩb9 reti
nẽtib9 et deiceps acq̃re' volẽtibz
n' eas volẽtib9 derogetur et p tenorẽ
ꝑmus scz p̃oris p̃uilegij ĩ tpalibz
dispendiũ ĩ sp̃ualib9 infamia
vł animi displicatis oriat' ut vo
lẽtes possessiones ne p carnali sus
tentacõe ⁊ necc̃iorum cura cũ martha

vob

circuitusque laboriose vagare cogant lici
te possideant habitas et possint racona
biliter et iuste acquirere non optentas et
volentes votum prosequi spontanee
paupertatis in suo voto tamen nichil
habentes et omnia possidentes sint contenti
eius tenore presencium prout in generali capitulo
vestro in primis preteritis kalendis maii
celebrato in urbe deliberatum est et concor
diter diffinitum plenam licenciam ac plenam
et liberam facultatem duximus conceden
dam. Precipue cum tempore concessi privile
gii antedicti compluris in ipsius tenore non
existat. Hec certe fuit vestra intencio et
voluntas extitit singulorum Et infra
Nulli ergo omnino hominum etc. Datum
viterbii ydus iulii pontificatus nostri
anno tercio Et quod illud privilegium sit
omnibus locis ordinis commune apparet ex alio
quodam privilegio eiusdem allexandri
quod incipit. oblata nobis ¶ Quod
non est decens nec expediens ordini here
mitarum sancti augustini generaliter habere pre
dia et possessiones ¶ Capitulum viii

Sed quamvis ut ait apostolus. omnia
michi licent sed non expediunt omnia
Tercium dicitur quod videlicet
non expedit nec decet fratres habere possessi
ones et predia declaratur sic Status
quippe ordinis prout nunc se habet fundatus
est super evangelizacione propter quem sine
vocati sunt ad civitates ut supra parte
prima capitulo xvi. Sed evangelizantes decet esse
absque sollicitudine rerum temporalium quas
precipue exigit cura predia et possessiones
disponendas. Unde ait apostolus in corinthiis vii
Volo autem vos sine sollicitudine esse.
et loquitur de sollicitudine circa domum et
familiam qualis incumbit hiis qui habent
uxores ¶ Item quod ex officio evangeli

zandi competit eis ius de stipendiis fide
lium vivendi. et sic status mendicacionis con
comitatur statum evangelizacionis xvi. q.
i apostolicos. Igitur sicut essenciale est statui
ordinis evangelizacio. ita consequenter esse
nciale est ei mendicare saltem quantum ad habi
tudinem et non semper quantum ad actum. Preterea
ordo iste connumeratur inter ordines mendicancium
tam in iure quam in facto. ut extra de elec. quorundam
et de relig. do. religionum li vi. Unde sicut
de fratribus minoribus et predicatoribus communis est
existimacio hominum in ecclesia dei quod non habeant
possessiones et predia nec ea habere possint ex
suo statu Sic eadem existimacio est de isto
ordine Et quicquid sit de fratribus minoribus
maxime tamen de isto ordine quantum ad statum
paupertatis in opinione cleri et vulgi paci
ficat ordini predicatorum propter regule indep
titatem et ritus similitudinem Sed fratres predi
catores quamquam eis non impugnetur ex regula
vel professione quemadmodum nec nobis quin
possent talia habere. ipsi tamen non habent. ymmo potius
tempore habendi sibi ipsis renunciaverunt per consti
tuciones sui ordinis et hoc propter honestatem
et puritatem ordinis conservandam et indecenciam
et scandalum in clero et in populo evitandum.
pari similitudine racionis non decet fratres
huius ordinis habere talia. ¶ Quomodo enim
deceret predicatorem paupertatis esse locuple
tem Inconveniens enim predicat quod pauperem
christum pingui ventre et rubentibus buc
cis annunciat xxxv distinctione. ecce Ex quibus
concluditur quod et si fratribus habere predia et posses
siones quomodocumque liceat non tamen expedit
neque decet ¶ Quod eciam ex alio fonte for
tius confirmatur Nam sicut ex antiqua
consuetudine statuto roborata a sanctis patribus
nostris deductum est ad nos. fratres videlicet huius
religionis non debere circa possessiones aliqua
liter occupari unde constitucio ordinis xliiii. c.

iste ordo

dicit sic Cū eos q̄ ad dei cultū de seculi
pplexitate liberi cōuolauerūt q̄d felicit'
de hūana sollicitudie seculo reliq̄rūt in
religione nō deceat occupac̄e pnti ↄsti
tucōe statuim' et ꝑpetuo inuiolabilit'
obseruai . ut nulli fr̄es nr̄e religiōis ex
cautū loci quē ihītāt possessiōes aquas
ꝑ se ul' ꝑ aliquā ꝑsonā possideāt s; fide
liū elemosinaꝝ largicōe cōtenti qi alie
ni ab occupacōe seculi . missis . orōib' ac
sacre sc̄ptuᷓe lcōib' deo q̄ nō ñ ī pace co
lūt . assidue studeāt humilit' deseruire
Circa quō sci p̄res nr̄i sanxerūt nō tm̄
nō decet s; nec debe' fr̄es possessiōes aq̄s
possidē' Et pt hoc ee q̄rtū dcm̄ cōprobo
tur ex ↄstitucionū ordis ꝓhibicōe Et
hec ↄstitucio facta ē p' ꝓuilegiū supdcm̄
allexādri q̄rti . ¶ Ad' eciā cōfirmatur
ex quadā declaracōe bonefacij ppe oc
taui ī ꝓuilegio de mensura cunctarū q̄d
incipit Ad ↄsequendā gloriā celestis ꝓuīc
ubi dicit sic . Illos ordines itellig̃i uolu'
ī paupertate fūdatos q̄' ex regula l' ↄstitu
cōib' suis ex septa eciaꝝ monasterioꝝ suoꝝ
ul' officinaꝝ eoꝝ ⁊ clausuras ipoꝝ nullas
debēt possessiōes hr̄e . Hec ibi . Ex quo
manifeste colligitur q̄ si ordo ille uult
īt' mendicātes et ī paupertate fūdatos
cēseri sicut cōiter censet' tā reputacōe
curie rōme q̄ uulgi estimacōe nō dz pos
sessiōes hr̄e debito saltē ↄgruitatis ⁊ si
nō debito stricti iuris Ad h' faciūt v
ba sup̃ cap̄ ꝓxio . adducta ex decretali Re
ligionū Ubi dr̄ Cui' cōune uictū
solet īcerta mendicitas Et licet ibi ubi
solet nō iporteat iuris necītate ut ibi
dcm̄ ē . iportat tn̄ sm̄ ↄgruitatē l' quan
dā de condigno equitatē Dignū enī
equū et ↄgruū ē ut q̄ uolūt gaudere
de ꝓuilegijs mendicanciū ī grosis sīt eis
cōformes ī oneib' ⁊ penosis Sz dices

quid igit' opat' ꝓuilegiū p̄dcm̄ . Ad
hoc dico q̄ stante cōstitucōe ista ꝓ
uilegiū nihil opatur quo ad hoc
q̄z ordo faciendo cōstitucōez uidetur
ꝓuilegio renūciasse q̄d facere potuit ꝓ
fectū q̄z ppa posuit ī uolūtate fr̄m q̄
uelīt possessiōes tene' et q̄ ī nuda pau
ꝑtate uiuere Sz ordo totus ↄcordit' faci
endo cōstitucōez elegit paupꝑtatē ⁊ ab
dicauit possessiones q̄rte ⁊c̄ . Uerū q̄ ī
ꝑtāte ordis ē istā cōstitucōez tolle' ut
sup̃ pte scd̄a cap̄ xiiii . qua sublata ꝓ
uilegiū stat ī robore suo . ualet q̄t
iure fori s; nō iure poli . hoc ē . ualet
q̄ntū ad eccīaz militātē . s; an q̄ntū ad
deū dubiū ē . Primo ex eo q̄ ista idul
gēcia ppe uidet' fuisse extorta ꝑ ipbita
tē siue iportunitatē et dissencionē frm̄
quos alias ppa nō potuit ad unionē
reduce' qua dissencione cessante ordo
ultro' ꝓuilegiū' cōt' . q̄d attestat' indul
genciā fuisse extortā . quā idulgēciā
idē ppa appellat licēciā . s; extorta licē
cia nō ē licencia . ut sup̃ scd̄a pte ca' ii
Scdo ex eo q̄ cū itēcio ppe fuit fūdac'
ordinē istū ad istar alioꝝ ordinū mē
dicanciū et ꝓpt' hoc ipē ī p̃mo ꝓuilegio
ordinauerat q̄ iux' uoti paupertatis
spōtanee ꝓfessia eis possessionū cresti
ū abdicacio remanet laxacio ꝑmod'
ī scd̄o ꝓuilegio subsecuta loco dispēsa
cōis sucreuit cū dispēsacio nō sit ñ iu
ris relaxacio . ¶ Sz dispēsacio fcā sn̄
iusta et rōnabili cā nō ē dispēsacio
s; dissipacio ꝑ' scm̄ bernardū nec rele
uat talis dispensacio ñ quo ad eccīaz
militātē nō quo ad deū ꝑ' doctores
Ubi gñā Si ppa dispēset cū aliq̄ sup
pluralitate bñficioꝝ cū cura sn̄ iusta
et rōnabili cā releuat eū dispēsacio
quo ad hoc q̄ nō pt agi cōt' eū sup bñ
ficijs illis et fructib' . It' q̄' ad h' nō di

furtũ cõmitte ul' rapinã ꝑpetrãdo ſtñs
ꝟ nõ releuat eũ a dapnacõe aĩe. Itẽ ſi
quis nõ hñs filios nec ſperãs ſe hitũrũ
oĩa bõ ſua det ecce vſu retento et ipe pˀ
ea heãt filios ĩ ꝑtãte lꝫ epũs nõ reddere
ꝟ iure fori nõ iure poli ut ait augˀ in
ſermone de cõi vita cleĩcoꝝ et hẽt xvii
q. iiii. qˀcũqꝫ vult. Sic ĩ ꝑpoĩto ꝑpt̃ ꝑ
uilegiũ laxatũ et diſpenſatũ ſupue
niẽs ĩ ꝑtãte frm̃ ẽ ſi velĩt hr̃e poſſeſſi
ones ꝟ iure fori nõ iure poli. qd̃ itelli
go quo ad illos frẽs q̃ añ tˀ ꝑuilegiũ
ad poſſeſſionũ abdicacõeꝫ ſe aſtrĩxerãt
ex voto de qˀbꝰ loqˀbat ꝑmũ ꝑuilegiũ
etiã q̃ ad illos frẽs moderni tp̃is q̃ ĩ
bonis ciuitatibꝰ reſidẽt vbi ꝑnt de ele
moſinis fideliũ cõmode ſuſtentari. ex
tũc ẽnĩ iuſta et rõnabilis nõ ſubſiſtit
Secus aũt de illis frĩbꝰ q̃ ĩ locis hemiti
cis l' a ꝑploꝝ frequẽcia remotis ſeu e
ciã ĩ caſtellis exilibꝰ vbi ꝯueniẽt de
elemoſinis fideliũ vitã tr̃ſige nequẽũt
demorãt. Ibi eñĩ ex iuſta et rõnabil'
cã ſubeſt que etiã ĩ ꝑuilegio exꝑmit'
ꝑnt frẽs ꝑ illius ꝑuilegij idulgẽciã ĩ
ſuis ꝯſciẽcijs ſe tueri ſuppoĩta ex tˀ clara
cõe cõſtitucõis ordinis memorate.
Nec huiꝰ mẽbroꝝ ordĩs diſtĩctio q̃
qˀdã loca poſſeſſiones hr̃e qˀdã võ nõ
hr̃e dicũtur ipiꝰ ordĩs corpˀꝰ ĩpoĩt ex
statũ paupˀtatis iux detracõeꝫ dñi
bonefacij ꝑpe viij ĩ ꝑuilegio mẽora
to vbi ſic ĩquit. Nõ ſi aliq̃s de or
dinibꝰ ipĩs poſſeſſiões ĩ qˀbꝰ mẽ
bris ſuis hr̃e ĩ alijs võ nõ hr̃e noſca
tur eĩ ĩ ꝑdc̃is ordinibꝰ ĩ paupˀtate
fũdatis ãnũari voluꝰ. Et h' de poſ
ſeſſionibꝰ et ꝑdijs. An frẽs ordĩs
hẽmitaꝝ ſcĩ augˀ poſſĩt hr̃e redditus
ſeu ꝑuẽtꝰ ĩ cõi ſine ꝑſõe q̃ĩ ĩ ſpãli. Ca ix

De redditibꝰ võ ẽ alia ꝯſide
racio. Nã ſi ẽſſẽciali mõ vi
uẽdi frm̃ eadẽ poſſꝫ ẽẽ racõ

de redditibꝰ de poſſeſſionibꝰ et ꝑdijs. Ex ac
cidẽtali tñ et ĩ caſu videt' ꝙ frẽs poſſint
etiã ĩ magnis ciuitatibꝰ redditus poſſi
dere et hoc ĩ cõi. Regˀ eñĩ hoc ſic exꝑſſe
ĩ ꝯſtitucõibꝰ ꝑhibet. Caſus aũt poſſꝫ ẽẽ
talis. Si aliq̃s deuotus hõ ordinaet red
ditꝰ certos ꝑ ſuo ꝛ ſuoꝝ ãniũſario l' mẽo
ria ĩ ecc̃ia frm̃ ꝑpetuo ꝑagenda ꝛ ne frẽs
q̃q̃ defraudaĩ poſſet mitteret ĩ actualẽ
poſſeſſiõẽ iuris ꝑcipiẽdi redditꝰ eoſdẽ ul'
ſi aliq̃s ꝑnceps l' dñs ꝑ ſtudio gñali ĩ aliq̃
loco ordinis ꝑpetuo tenendo ordinaet red
ditus ex qˀbꝰ ꝯuẽtꝰ poſſꝫ ſm̃ q̃ñtitatẽ ſtudiũ
ſuppoĩre. Vel ſi aliq̃s ꝑ augmẽto cultꝰ di
ui ĩ aliq̃ loco vbi vl' xij frẽs nõ poſſẽt
de elemoſinis viue' ordinaet redditꝰ ex
qˀbꝰ ſex frẽs vl' illos xii poſſet ſuſtẽtari
In hijs ꝛ ſilibꝰ caſibꝰ ut fieri poſſe rõnabi
lit' et iuſte. ꝙ frẽs ĩ cõi redditꝰ tales poſſide
ãt et ꝑcipiãt ãnuatĩ. talia eñĩ nõ r̃pug
nãt eſſẽciali ſtatui paupˀtatis. Nã poſſꝫ
cõuẽtus quolibꝫ die ſigillatĩ ꝑcipe' ãno
nã ul' eleoſinã ꝑ illis ſex frĩbꝰ. qˀre ergo
nõ poſſꝫ eã totã ſil' ꝑ toto ãno r̃cipe' vna
vice. Sꝫ dices qua rõe ꝯuẽtꝰ r̃cipit ṙdditꝰ
ꝑ illis ſex frĩbꝰ. eadẽ rõe potĩt hr̃e redditꝰ
ꝑ toto ꝯuẽtu ſufficiẽtes et ſic hitudo mẽ
dicãdi caſſa foret utpote q̃ nũq̃ exiret ĩ
actũ et ſtatus mẽdicitatis et titulꝰ pau
ꝑtatis eis cõpeteẽt ſolũ ſˀˀ dici ꝛ nõ ſˀˀ ẽẽ.
Ad hoc dico ſaluo iudicio melioĩ ꝙ cũ
ordo ſˀˀ ſtatũ moderni tp̃is ſit ſup mẽdi
citate ſtabilitus et it' mẽdicãtes ãnũatꝰ
ut pꝫ ex ſupdc̃is hr̃e redditꝰ ſufficiẽtes ꝑ
victu ꝛ oĩbꝰ neccˀijs frm̃ nõ ẽ ꝯforme ſtatui
mẽdicitatis qꝛ hitudo mẽdicitatis caſſa
foẽt ut ĩ obiiciẽdo dcm̃ ẽ. et tñ qꝛ titulus
paupˀtatis deluſorius ẽẽt qd̃ ẽ cõt' mẽtẽ
ꝑceptoris nr̃i btĩ auguſtini q̃ ĩ ſmõe ſuo
de tribꝰ gñibꝰ mõchoꝝ ad frẽs ſuos ĩ hẽ'
mo ſic dicit. Eya ergˀ frẽs eſtote paupes nõ
ſolũ vbo ꝟ et ope et ciuitate. Attẽdẽtes qd̃
nobis dicat q̃ nemo ſe fecit ĩ ꝑnũ ĩ ara cru
cis. ait eñĩ btĩ paupes ſpũ. ꝟ nõ ſe paupes
ſimulãtes. tales ſt' ypocrite paupˀtatẽ a

foris ꝑdicātes. nullā tñ neccitatē ponere volētes
h' aug⁹. Dz hm̄ē redditꝰ exiguos ꝑscerti ad a
quē deŕatū vsū utpote p̄ sacristia p̄ libra
ria l' vestiario ⁊ silib⁹ dū tñ ꝑ salua ma
nea frugalitas paupitatis qua actualit'
indigeāt mediate et eatenus eis p̄ ques
tū publicū tribuat victū incerta media
tas hoc nō estimo paupitati ordis īpug
nare et hoc ī cōi. Psone vō ī spali suo
noīe redditꝰ hm̄ē nequaq̄ pn̄t absq̄ scrupu
lo ꝑpetuis. Ad hoc enī q̄ psoe singula
res possit hm̄ē redditꝰ duo exigunt' videlz
rei cōitas ⁊ supeiōis auctoritas. Iux
ta id qd' scptū ē ī regula. Cōsequēs ġ ē cū q̄s
filiis suis à q̄q̄ necessitudīe ad se ptinēti
b⁹ aliquā ↄtuleit vestē siue q̄d libz aliud
int' nc̄ia deputādū nō occulte recipiat
ꝑ sit ī ptāte ꝑpositi ut ī rē cōem redactū
cui nc̄ce fuit ꝑbeat. Opter ġ frēꝰ teno
rē r̄gule si redditus aliciū psone ordis
cōferāt vl' cōparent ut ī rem cōez re
digāt' sic q̄ ↄuētui apprient et īstru
mēta sup eis edenda ī psoīs poris
et ↄuētus formēt. Et q̄ pvētꝰ noīe
cōuētꝰ exigāt et capiāt' et hō qntū
ad pmū. Et qn̄ recepti fuerit. sit ī
ptāte supioris frī illi conferre ad
vsū suū. et ipē frē sic dz ēē affectus
frēꝰ ꝑpacioz cū q̄ si forte supior suus
vellet cōferre alteri vl' cōitati. hō
ipē eq̄nimit' tolleraret. Discretio
tñ boni plati bn̄ defert pati frīs. hō
qntū ad ꝑᵐ. Siue ergo hm̄oi red
ditus a pntib⁹ vl' a ꝑpinquis seu
amicis frī alicui donēt. siue ecīā
de bonis ab ordīe sibi ↄcessis p̄ se vl'
p̄ aliū ↄparēt' ꝑ pcuret ut reddit⁹
illi ↄuentui īcorporēt' nō psone. ut
cū ipē vsu eoꝝ de licēcia eo mō quo
dcm̄ ē potitus fuit. ipō rebz hūanis
exempto redditꝰ hōi ꝑpetuo rema
neāt ad ↄuētū. Et sic erūt tria bō

pmū q̄z frī ī necessariis pvidet' p̄ qn̄
to redditꝰ seruiūt vsui suo quo ad
vivit. Scdm̄ q̄ frē ab onē relevat'
plerūq̄ enī redditꝰ male soluuntur
et ↄtigit eos sepe iudicialit' extor
queri q̄ medi⁹ et efficacius et de
centius fieri pt noīe ↄuētꝰ q̄ noīe
singularis psone. Tertiū q̄z inēqua
le phēne p⁹ frēm reliquet'. Erat q̄dā
valēs frē lector ī ordīe cui cū tā de
pc̄imonio suo q̄ ex donacōe fideliū
aīcoꝝ notabilis pecūia pvenisset
volēs tā sue neccitati ī pte q̄ ordini
de thezauro ꝑpetuo pvide' magnā
sūmā pecūie īpēdit ī libris bonis.
quos ipē de pincialis licēcia dona
uit ↄuētui donacōe īt' vivos. et
nichilomī⁹ de eiusdē pincialis licēcia
cōpauit redditꝰ noīe eiusdē ↄuētus
assignās et tradēs īstrumētū ⁊ lr̄as
sup hō cōfectas ad manū illi⁹ ↄuētus
absolute sñ ↄdicōe aliq̄ siue pacto
Quo facto pincialis ex officio suo cū
cōsensu poris et ↄuētus ordiauit q̄
pcurator ↄuētꝰ redditꝰ illos debet
pcipere ānuatī et trade' eos ~~dicto~~ lc̄o dicto
ri ad suos vsus quo ad vivet expen
dendos. Eo vō de medio sublato idē
redditꝰ debēnt seruie' ad librariā
eiusdē ↄuētꝰ p̄ ꝑpetuo libroꝝ augmēto
Sup qua ordinacōe idē pincialis
cōfeci fecit patētē lr̄az suo ac ↄuētus
et ecīā poris sigillis roboratā quā
lc̄ori tradidit sepe fato. Et q̄z modus
iste videt' multū rōnalis ⁊ a sc̄a au
gustini r̄gula nō difformis et maxīe
q̄z cōpi plures ī ↄpādo possidēdo re
cipiēdo redditꝰ psōles nō sñ aīaꝝ
suaꝝ piculo oberrasse. Idcīo formā
huiusmoī ordiacōis p̄ simpliciorib⁹

hic me nō piguit ānotare Et fiat no
mīe p̄oris ḡnalis ubi hr̄i p̄t alioq̄n
noīe p̄oris p̄uīcialis Que for̄ talis ē
Nos fr̄. N. prior ḡnalis uel p̄uīcia
lis p̄uīcie talis ordīs hēmitar̄ s̄ti aug̃
uniu̾sis p̄n̄s s̄cptū visuris seu auditu
ris notū ēē volum̾ p̄ p̄n̄tes q̄ cū fr̄ ta
lis de bonis ad eū seu ad ordinē m̄e
successiōis hēditarie devolutis l̾ de boīs
sibi ab ordīe concess̄ de nr̄i licēcia p̄ cō
uētu tali cōparauit reddit⁹ tales ī tali
loco a talib⁹ p̄soīs tali t̄pe ānis singulis
p̄solvendos. Idēq̄ fr̄ oīa īstrumēta ⁊
munimēta sup̾ eisdē reddit⁹ edita ⁊
cōfecta assignauit ⁊ tradidit ad ma
n⁹ p̄oris et cōuētꝰ p̄libati ī nr̄a p̄n̄cia
libe et absolute Nos igit̾ inspicientes
eiusdē fr̄is zeli puritatē et fidelitatē
quā ad ordinē ⁊ cōuētū p̄fatū se gere
re ī h° f̄c̄o q̄ ī aliis p̄us ei⁹ actib⁹ sepius
cōprobauit. Inspecta eciā indigēcia
fr̄is memorati auctoritate officij nr̄i.
accedente ad h° cōsensu et bō volūta
te p̄oris et cōuētꝰ an̄d̄ cor̄ talit̾ duxi
mus ordinādū q̄ eorūdē redditūū p̄uē
tus deseruire debeāt p̄sōe p̄fati fr̄is ad
usus sibi necessarios et ānuati ad t̄pa
vite sue quoꝝ eciā usū nos sibi cōced̾
p̄ p̄n̄tes p̄g ei⁹ v° decessū eiūdē reddit⁹
seu p̄uētꝰ eorūdē ānis singulis deseru
ent ad librariā cōuētꝰ sepefati p̄ p̄pe
tuo libroꝝ augmēto ad quā nos a̾nc̄te
qua sup̾ eosdē redditus ex nūc p̄ut ex tūc
tenoē p̄n̄ciū deputam⁹. Inponentes e
ciā nr̄i decreti q̄ eorūdē redditūū p̄uē
tus ad nullos alios usus distrahi debe
āt neq̄ possit Et cōtrariū facientes penas
cō̄ distractoēs libroꝝ ī addicōib⁹ cōstitucī
onū ordīs p̄mulgatas īcidāt ip̄o f̄c̄o In
cui⁹ ordinacōis nr̄e robur et euidēciam
sigillū nr̄i officij una cū sigillis p̄ois et
cōuētꝰ sepefatoꝝ p̄n̄tib⁹ duxim⁹ appēdēdū

Actū et datū ānō dn̄i M° ccc lxxxviii.
Et eodē mō poterūt deputari p̄uētꝰ ad ali
os usus puta structure l̾ sacristie l̾ p̄ cōi sus
tētacōe fr̄m Aduētēdū tn̄ q̄ licet iste mod⁹
videat̾ bn̄ tolerari posse cū bō cōsc̄ia ⁊ absq̄
viciō p̄p̄etatis nō tn̄ expedit q̄buslibz fr̄ib⁹
passim maxīe iuuenib⁹ leuib⁹ hr̄e reddit⁹
p̄sonales p̄pt̾ plura īcōueniēcia que sequūt̾
Tales eni q̄r cōfidūt ī diuiciis suis solēt p̄
uale ī vanitatib⁹ suis. scientes se nō posse
hr̄e defcm̄ Quapp̄t nō curāt studē nec
addisce p̄dicare aprpriāt medicine. p̄gresciūt
p̄ ordīe laborare. q̄rūt societates p̄uatas te
ne familiaritates noxias hr̄e. ocio vacare
et p̄p̄riis cōmodis et cupiditatib⁹ īhiare
Tales obediēcias sup̾ioꝝ p̄impedūt. statuta
ordinis nō attēdūt. detraccōib⁹ ⁊ discordijs
ītēdūt. bō sua plerūq̄ male expedūt. Sup̾
p̄ alios nō hn̄tes se extollūt cōem vitā de
spiciūt et finalit̾ a fr̄ū sctē religiōis varu
ī īteritū vadūt Nōnulli quedā fr̄ēz hn̄
tē reddit⁹ p̄sōles ad suā vitā q̄ exhortatus
plures p̄ maioēs suos ut reddit⁹ suos ordi
ī incorpari faceret et p̄curaret s̄ ip̄e redimēs
t̄ps cū vbis ad effcm̄ h° deduce nō curauit
Sz ī oīb⁹ p̄dc̄is vanitatib⁹ p̄uales demū
sicut filius p̄digꝰ alienatis clāculo reddit⁹
et oīb⁹ īsipient̾ et p̄digalit̾ dissipatis fact⁹
fuit paup̾ior īmo miserior f̄c̄ ī̄ oēs suos
cōtp̄aneos ī r̄b⁹ p̄it̾ ⁊ honore Et utinā sal
uē adhuc ī die nouissiō eius sp̄s fiat saluus
Dilē ex̄ ī plurib⁹ fr̄ib⁹ sū exp̄tꝰ. Qua
lis sit paupertas fr̄m hēmitaꝝ s̄ti aug⁹ p̄m
statū quē nūc hn̄t ī eccīa dei. Cap. x.
Secūdū statū āt quē nūc tenet
ī eccīa dei ordo fr̄m hēmitarū
s̄ti augustini q̄lis sit eoꝝ pau
p̄tas considerādū ē Cū eni regula btī
aug⁹ fūdata sit ī actib⁹ ap̄loꝝ ut p̄ha
bitū ē Cōstat q̄ paup̾tas istoꝝ fr̄m q̄n
tū ē ex p̄te regule ē p̄m modū et regulā
formā sub ip̄is ap̄lis an eoꝝ diuisione
cū cohitaret̾ ill̄m īstitutū q̄ ē scandus

⁊ necessaria

modus supius cap. ii. prenotatus. Sz quia post
modum ydem fratres per sedem apostolicam ad euange
lizandum verbum dei sunt assumpti ad istar a
postolorum et discipulorum xpi quo ad hoc compe
tit eis primus modus quo xpus et apostoli sibi
viuebant de elemosinis fidelium in communi. Et
sic paupertas istorum fratrum complectitur vtrumque
modum predictum. Nec hoc alicui videatur ab
surdum quia ipsi apostoli vtrumque modum complexi
sunt. Quamdiu enim apostoli conuersati sunt cum xpo
primum modum tenuerunt postea vero post ascen
sionem domini cum cohabitaret simul in iherusalem sibi in
stituerunt modum secundum quem et ipsi simul cum alijs
fidelibus seruauerunt de quibus dicitur actuum iiii.
Multitudinis credencium erat cor vnum
Sz quando postquam per orbem diuisi fuerunt reassump
serunt primum modum ex iussione vel potius
permissione secundum euangelium ipsius xpi dicentis eis
Euntes predicate quia appropinquabit regnum
celorum. Nolite possidere aurum nec ar
gentum neque pecuniam in zonis vestris neque peram
in via neque duas tunicas neque calciamenta
neque virgam. dignus est enim operarius mercede sua
Et exinde sicut dicit augustinus in libro de ope
re monachorum etiam ipsi apostoli habebant fideles et
deuotas mulieres que ibant cum eis et mi
nistrabant de substancia sua ut nullius
indigerent horum que ad necessaria vite huius perti
nent quod beatus paulus sibi sicut et ceteris
apostolis licere demonstrat dicens Numquid non ha
bemus ego et barnabas licenciam sororem
mulierem circumducendi sicut et ceteri apostoli et
fratres domini et cephas. Et subdit augustinus quod si
quis putat ab apostolis non potuisse fieri ut
cum eis sancte conuersacionis mulieres circuirent quacumque
euangelium predicabant ut eis necessaria de sua
substancia ministrarent Euangelium audiat et re
cognoscat quemadmodum hoc ipsius domini exem
plo faciebant. Dominus enim nunc mine sue instrumenti
oribus compaciens cum ei posset angeli ministrare
et loculos habebat quo mitteret pecunia
que conferebant vtique a fidelibus hominibus eorum victui
necessaria quos loculos iude commendauit. et

mulieres voluit ut se ad prandia et ministran
da sequerentur. ostendens quod euangelistis et mi
nistris dei temporalia a carnalibus debentur. hec augustinus
Verbum super illo verbo luce viii. vbi dicitur
quod mulieres multe sequebantur xpum que mini
strabant ei de facultatibus suis. dicit
glosa quod antiquitus mos erat iudeorum nec
ducebat in culpam ut mulieres de substancia
sua pascerent et vestirent doctores Sz
quia hoc in gentibus poterat facere scandalum pau
lus abstinuit. hec glosa. Dicit et nunc fratres
huius ordinis viuunt de hijs que vel ab eis
met vel ab alijs inferuntur vnicuique licite
obueniunt siue que in ingressu suo eorum
quilibet apportauit ad modum fidelium qui
erant sub apostolis siue que fideles deuocione
propria eis cotidie ministrant. siue offerendo
ad altare siue alias propter deum eis largiendo
ad modum illarum sanctarum mulierum que xpo et
apostolis ministrabant siue etiam que ipsi fratres
vel suis laboribus acquirendo vel per amore dei
mendicando comportant. De huiusmodi enim et
similibus obuencionibus que omnes elemosinarum nomine
nuncupacione censentur fratres secundum statum eorum mo
dernum viuere manifestum est ad istar ut
dictum est apostolorum. excepto quod non habent muli
eres circumeuntes cum eis sicut apostoli ha
buerunt. hoc enim non expediret. tum
propter maliciam temporis presentis ad cauendas
suspiciones malorum hominum. tum etiam propter
fragilitatem humanam. Illi quippe
apostoli quia fuerunt viri sanctitate perfectis
simi. et exemplaritate et doctrina pre
clarissimi omni erant suspicione maiores
atque omni inordinacione carnalis concupiscencie ma
iores. Ille etiam mulieres non erant
lasciue muliercule sed honestissime et de
notissime matrone. sicut erat maria mag
dalena martha et iohanna vxor
chuse procuratoris herodis et susanna que
sequebantur xpum ut dicit luce viii. Dicit
et iste que postea circuibant cum apostolis

erāt tales femine Sz sicut dic^t btūs aug^9
i sermōe ii de cōi vita clericoꝝ Quo īq̄
ꝓ q̄rētes licēiā malefaciēdi q̄rūt sibi
exēpla male viuēnciū Dicet forte fr̄ aliq̄s
imitatoꝛ sū aplōꝝ volo circūduce mu
lierē sicut apli fecerūt O tu fr̄ q̄ dicis
hoc verus sis imitatoꝛ aplōꝝ i vita doc
trina ꝛ miraculis et tūc h̄re poteris licēiā
circūducēdi mulies tales tūc quales
erāt aplōꝝ ille mīstre Sz aīaduerte
q̄ lōge tu deficias a sc̄itate aplōꝝ q̄re
tibi expedit ut lōge facias a te ꝯsorcia
mulieꝝ ut sup̄ pte ii cap̄ xxx cautela ii
Nec tn̄ oīq̄ꝫ modus ille mīstrādi est
exne^9 fr̄ib^9 i quibusdā puīciis vbi q̄
dā honeste feīe ꝛ iꝯdū viri ex deuo
cōe circuire solēt cū fr̄ib^9 i villas ꝛ cas
tris qn̄ ꝑ questa vadūt. In nōnull
etiā ptib^9 quedā bone mīrone i hospi
ciis frm̄ scē marthe gerūt officiū .q̄ ob h^o
marthe vulgarit^r nūcupāt^r eo q̄ sicut
gūt ita freq̄ues mīsteriū erga frēs q̄les
plures nouii tāte honestatis et rligiōis
apud deū et hoīes q̄ ꝑ eas ordo non
modicū honorē hūit et ꝓfectū. De r^e
linquēdo oīa i rligiōis igressu. Cap̄ xi

Cum itaq̄ꝫ ordo iste ad istar aplō
rū cōplectat^r vtrūq̄ꝫ modū tā
euāgelice q̄ aplice paupertatis
debet fr̄ q̄lib3 i suo igressu ad religionē
ad modū aplōꝝ ōplecti paupertatē euāge
licā et renūciare oīb^9 que possidet dicē
te p̄re nr̄o augustino i decreto obseruā
ne rgularis Si q̄s iā venire desiderat ad
cōgregacōꝫ frm̄ nō ignorās euāgelii
dcm̄ de quo dr̄ vendet oīa et eroget e
genis et paupib^9 Et iterū abneget se
metip̄m et tollat crucē suā ꝛ seq̄t me ꝛc
De hoc etiā hēs īfra pte iii cap̄ v. De
bet at̄ fr̄ oīa sua ita nude rlinquere ut
verac̄t possit ēe de illoꝝ nūo i quoꝝ
ꝑsonis dicit Ecce nos reliq̄m^9 oīa et
secuti sum^9 te ut eodē cap̄ iii Et dicit
cū bt̄o iheronimo nudā crucē nudus
sequar. Exēplū i vitispr̄m de q̄dā sene
qui interogatus a quodā frē q̄d faceret
ut saluus fiēt ille expolians se vestimēto
suo et cingēs renes suos atq̄ꝫ extēdēs ma
nus dixit Sic debet nudus ēe mōchus
ab oī mā secularī et crucifigē se aduisq̄
tēptacōes atq̄ꝫ certamīa mūdi. It ex
ibidē de quodā iuuene seculari qui vo
lebat renūciare mūdo et frequēt^r eū ag
gressū reuocabāt cogitacōes īuoluen
tes variis negociis. erāt eni diues. V
na ergo die egressū eū demones īcide
derūt et multū puluerē excitauerūt
añ eū. Ipe ꝯfestī despolians se et iactās ^vero
vestimēta sua currebat ad mōsteriū.
declarauit at̄ de^9 vni seni dicēs Sur
ge et excipe athletā meū Exurgēs g^o
senex obuiauit illi nudo et cognoscēs ca^u^m
admiratus ē et dedit ei hītū mōchalē
Cū āt veniebāt frēs aliq̄ ad ipm̄
senē p̄re eū de ꝯdicōib^9 variis sciūt
eis de renūciacōe hūc frēm īq̄re ꝓ
ego ad renūciacōꝫ illi^9 nōdū perueni
Sic expoliat^9 et nudatus debet ēe
fr̄ q̄lꝫ i ingressu religiōis q̄tū ad affectū īte
riorē q̄uis talit^r denudari nō oporteat q̄
tū ad hītū exteriorē Vt^r ex^m i bt̄o nicolao
de tolentino q̄ cū eēt canonicus cuiusdā
nōbilis eccīe ordinat^9 ad cōtēptū mūdi
cor hūs accēsū īt^m se sollicite cogitare cepit
q̄d possꝫ assumē ut ꝑfcīus fiet seruus dei
Intrā vō q̄dā fr̄ hēmitaꝝ scī augustī q̄ vi
ta et vbo erāt acceptissim^9 ꝑplo p̄dicās īt^r
alia doctrine sue vba h^c dixit Nolite
diligē mūdū nec ea q̄ i mūdo sūt. quia
mund^9 trāsit et ꝯcupiā ei^9. Que vba
mētē iuuenis sic ardēt^r penetrauerūt
q̄ statī p^9 p̄dicacionē frēm adiuit rogās
ut eū ad ordinē reciperet q̄ oīno mūdū
relīquē cupiebat Sz fr̄ p̄dc̄^9 iuuenis nō
āniuit donec īq̄reret voluntatē parētū. ne in
turbacio oriretur. Parētes āt ~~uō~~ au
diētes votū filii leti fcī laudāt deum
q̄ sua pmissa i filio ꝑfice dignabat^r. nā
añ ei^9 ꝯcepcōꝫ de^9 eis pollicit^9 fuāt tā
ꝑ angelū q̄ ꝑ scm̄ nicolaū de bara. q̄

Qualit^r scūs nicola^9
de tolētino p^9 canoīcus
or^nē hē^9 scī aug^l ē igressus

infans eius nasciturus religiosā ꝯ sctām
vitā ducturus eēt Itaqꝫ iuuenis ad or
dinē recipitur et ꝓbacōis tpe finito
iux morē et statuta ordīs solēpnit̄ ꝓ
fitet̄ et sic ī p̄mo suo īgressu aplicā
vitā duce incipiēs canonicatum et oīb⁹
reb⁹ mūdi renūciaueāt relictis quoꝝ
retib⁹ ꝯpiciaꝝ mūdanaꝝ nud⁹ ꝯ pau
ꝑ secutꝫ ē nudū ꝯ paupē crucifixum
It̄ ex.ᵐ de btō augustīo de ãcano q̄ cū
eēt vtriusqꝫ iuris ꝓfessor ꝯ potēs ī curia
regis manfredi ꝯ multis diuicijs ꝯ hono
ribꝫ habūdaret. debellato dicto mãfre
do a rege karolo tp̄ore mortis fugit ī ci
lie insulā ī qua cū icurrisꝫ īfirmitatē
validā. fecit votū deo de ītrāda religione
si ꝯualesceret Cū g° ꝯualuissꝫ disposuit
ītrare ordinē p̄dicatoꝝ et missis duob⁹ de
familia sua p̄cepit sibi aduocari frēs p̄
dicatorēs. ꝗ illis eūtib⁹ obuiauerūt duo
frēs hēmite scī augꝰ quos ad dn̄m suū
domi manētē adduxit quos ille vidēs
recepit eos curialit̄ n° tn̄ ꝓpositū suū
eis apiens dimisit eos Indignat⁹ aūt
cōt̄ famulos missos eo q̄ nō adduxerāt
frēs p̄dicatorēs Iterato misit eos desig
nās eoꝝ hītū et vocabulū Qui eūtes
duos alios ex eisdē hēmitaꝝ frib⁹ eos
obuios adduxerūt quos silr̄ varios dimi
sit et āplius ꝯt̄ famulos idignat⁹ Tercio
eos ad locū p̄dicatoꝝ misit q̄ eūtes āge
lo duce nō cognoscentes locū vl̄ frēs ine
rūt rc̄o itinē ad locū frm̄ hēmitaꝝ et
assūpto p̄ore cū alio frē duxerūt eos ad
dn̄m suū Cognouit vir scīs se dino nu
tu ad ordinē frm̄ hēmitaꝝ scī augusti
vocatū et dinā bonitatē ꝯsiderās excipie
bat in serpo īstinctū dinū et ꝓpositū suū
illis frib⁹ patefecit et sic fundit⁹ sclo
et pompis ei⁹ renūciās ī virū alterū
penitus ē mutat⁹ et hītū sacre religio
nis hēmitarū scī augꝰ assumēs. oīa re
liquit ꝓ xp̄o sibi nichil ītinēs n̄ vestes

Augꝰ de ãcano or
dinē p̄dicatoꝝ ītrare dis
posuit ꝗ nutu dei et
q̄ mirabilose ordinē scī
augꝰ ingressus est

pauꝯs et rōes quib⁹ induebat̄ cetera
ad vsus pauperū et frm̄ subuencionē
inde reliquens Vixit enī stetissꝫ ī cu
dnī ipse penitē. xxii ānis ī q̄b⁹ potu
issꝫ ut alij priorarij summi pōtificis habū
dāt pecuīas ꝯgregare. nūq̄ tn̄ volu
it p̄t necīm victū ꝯ vestitū ꝯseruare
In tm̄ ut ad extremā horā veniēs
nichil oīno ipse hr̄et imitat⁹ p̄rēꝫ suū
scīssimū augꝰ cui⁹ nomē et hītū ꝯ
ꝓfessionē tā ferētē deuocōe portaue
rat q̄ ī morte sicut n° ī vita qdq̄ hr̄et.
vn̄ testamētū nullū fecit vn̄ faceret pau
ꝑ xp̄i nō huit It̄ ē ex.ᵐ ī quodā iu
uene frē nr̄o nobili quidē gnē q̄ꝫ de
ꝓsapia comitū anglie ꝗ cū v̄tute nobili
or Hic dino afflat⁹ spū pompis sc̄li
renūciās ordinē hēmitaꝝ scī augꝰ ē
īgressus. quē cū ei⁹ p̄ꝛ sc̄m ꝗ īimica
p̄ꝛ deū q̄ valde de hoc dolebāt ītrare
nitebātur ad sc̄m pollicētes ei mā
nos honores diuicias et potēcias ī
regno Sꝫ iuuenis ī dei amore fixus. hec
oīa vilipēdebat et sic ī bonis p̄ncipijs
religionis ꝑmāsit īflexibilis ꝑ totū
ānū ꝓbacōis Tercio igit̄ ꝓfessionis
adueniēte cīa fortius īsistūt mutare
molientes iuuenis aīm et nūc blādicijs
eū alliciūt nūc minis et terrorib⁹ ꝯcu
tiūt Hec quippe p̄cepeāt eū non
violentādū ꝗ suo arbitrio relinquēdū
Sꝫ xp̄i miles nec blādimētis seducit̄
nec terrorib⁹ ꝯcutit̄ Demū vero cū
nimiū sibi eēnt īfesti. ipse īcendēs vex
acōēꝫ redimere dixit se deliberare velle
et quid deus sibi daret eligendū appa
rere debet hora ꝓfitendi. Ecce effitiūt
satellites dyaboli sperātes iuuenē a suo
ꝓposito resiliturū Cōstituto ergo tpe ꝯ
hora ꝓfitēdi ꝯfluūt multi p̄ceres et
nobiles regni afferētes secū p̄ciosarū
vestiū apparatū q̄b⁹ iuuenē induer̄

Stabāt āt ꝯsāguinei sui ⁊ aīa frēs
scīm ad vnā ptē et ad aliā ptē ꝯstitu
tus fuit pᵒr cū fr̄ib9 suis positaqꝫ erāt
vestimēta secularia p̄ciosa ad ptē vnā.
ad aliā vᵒ iacebat hitꝰ ordīs Jpe vᵒ
xp̄i athleta ꝯstituit in medio diuicia
rum rōr et pōpas eꝰ Cūqꝫ pᵒr ꝓponēt
ut ī talib9 moris ē quō optet cū vnū
eligere e duob9. vl ire ad amicos ⁊ īdui
vestib9 illis pulchris. vl mane ī ordīe
et īdui veste despicabili ꝓpt deū Cōfesti
iuuenis sprets ꝯsāguineis ⁊ aīas mū
danis et illoꝝ vestimētoꝝ pōpa ⁊ gloīa
hilaris ad cappā cucurrit. ꝑāmqꝫ bra
chijs astrigēs corā pᵒre se ꝓstrauit ⁊ ꝓ
fessione suā recipi postulauit. Q̄ ꝑntꝰ
fletus multoꝝ. flebāt frēs p̄ amore cō
gaudētes salute iuuenis et tā elegāti
exēplo ꝓstito ī hᵒ fr̄o. flebāt aīa secula
res p̄ dolore Nōnulli vᵒ flebāt ex q̄dā
pia cōpassiōe et deuocōe eo q̄ tā nobilis
iuuenis tā ardēt et alacrit ad xp̄i mili
ciā cōuolaret Vidētes āt aīa q̄ ali
ud nō restabat pietate moti ipsum
pᵒri cōmēdabāt et fr̄ib9 Jpē vᵒ iu
ueīs ꝓfessione ~~fecit~~ fc̄a sicut ī noui
ciatu cepat actib9 deuocōīs īsistē sic
nūc ꝓfessus studuit q̄ de bono ī meli9
ꝓficere de9 ipm̄ dirigat ad ꝓfectum.

De obseruācia ve⁊ scē paupertatis et fruc
tib9 meditatis. Cap. xii.

Q uod q̄r mun9 ē spoliaī reb9 tpa
lib9 ī religiōīs igressu n̄ q̄s
se in tali nuditate cōseruet ī toto vi
te sue ꝓgressu Jdeo reqrit ut sicut fr̄
renūciauit oīb9 frm̄ rgulā euāgelicā
sic etiā studeat in paupertate viue frm̄
regulā euāgelicā ul saltē frm̄ rgulā
aplicā ī qua fūdata ē rgula scī aug9
ut dcm̄ ē. Exᵐ ī aplis de q̄b9 legim9
q̄ volūtarie oīb9 relictis ī toto ꝓgres
su vite sue seruierūt deo ī siti fame frigore
⁊ nuditate ~~⁊ frigore~~. Sciēdū āt q̄ assu
mētes hm̄oī paupertatē rligiōīs sūt ī

Religiōīs paupertatē assumētes ī qua
druplici sunt dr̄a.

quadruplici gnē Quidā nāqꝫ sūt q̄ ad ve
rā paupertatē nūq̄ ꝑuenīūt nec ī religiōīs
igressu n̄ ī toto vite sue ꝓgressu et sūt pes hȳ
simi Alij sūt q̄ bonū iiciū hn̄t ī ingressu
ꝫ deficiūt ī ꝓgressu et sūt hij mali ⁊ ple
rūqꝫ efficiūt deteiores p̄mis Quidā vᵒ
viciosū hn̄t igressū. ꝫ ꝓficiūt ī ꝓgressu ⁊
tā fiūt valde boni Quidā āt sūt q̄ hn̄t
bonū iiciū ī ingressu et ī meli9 ꝓficiūt et
optie ꝯcludūt ī egressu ⁊ hij sūt optimi.
Primi sūt q̄ ficta itēcōe l' alioꝝ coacti
one l' ꝓp̄e iopie ꝯpulsiōe itrāt rligionē.
hij q̄r volūtariā paupertatē nō āplectūtur.
q̄r vellēt potius ī sclō habūdare si possēt.
ī hac volūtate ī toto ꝓgressu ꝑdurātes
nequaq̄ pūt dici paupes spū Oc̄ quos dicit
btūs aug9 de tb9 gnib9 mōchoꝝ Btī ig̃
saluatoꝝ paupes spū nō btī q̄ dura sub
gradi neciᵗᵉ paciūt Tales enī murmu
rāt. detrahūt. īuidēt hn̄tib9. rapiūt ⁊
furāt. et si nō ope saltē volūtate hᵉ adi
plere conāt Jdeo tales btōs nō appellat
saluatoꝝ q̄r nō paupes ꝫ miseri sūt pu
tādi Btī ergo paupes spū ꝫ sed nō paup
tatē simulātes Tales sūt ypocrite paup
tatē a foris p̄dicātes. nullā tn̄ neciᵗᵉ por
tare volētes. hᵉ aug9 Et q̄r hoꝝ paupertas
qn̄ foris erāt n̄ ipa necia poterat ieuire.
hoc solo reputāt se felices q̄r īuenerūt
victū et tegumētū q̄le foris hr̄e nō po
terāt. et sic cōtigit illa detestāda puisi
tas quā aug9 execrat in rgula ut in
mōstrio vbi sūt diuites laboriosi fiūt
paupes delicati De hoc gnē fuit ana
nyas et saphira hēs ītra ptē eadē c̄ xiiii ꝫ de quib9
Jt de hoc gnē fuit iulianus apostata q̄
ficta et puisa itēcōe mōchus fcūs sub hitu
mōchali latēs ad īpiū aspiauit ⁊ obti
nuit et tn̄ fidē xp̄ianā q̄ mōchatū ab
iecit Secūdi sūt q̄ scm̄ et bonū ꝓpositū
hn̄t ī ingressu ꝫ deficiētes ī ꝓgressu. malo
cōcludūt egressu q̄ ut dicit ꝓūbialit Ju
uenes angeli fiūt āti q̄ dyaboli et efficiūt
plerūqꝫ deteriores p̄mis. q̄r ut dicit btūs aug9

et ponit˚ xlviii distinct˚. capitulo. Displicat fate
or caritati vestre corā dño deo nr̃o q̄ testis est
sup aīam meā ex quo deo seruire cepi quō sicut
difficile sum expertus meliores q̄ q̄ i monasterijs
pfecerunt ita n̄ sum expertus deteriores q̄ q̄ i
monasterijs defecerunt De hoc genere fuit iu
das de quo augꝰ i sermōe de pseuerātia
dicit sic Incipite fr̄es mei et pseuerate re
ducētes l' ad memoriā a quāto bono recessit
iudas et quō ferient' bn̄ agere cepit. lingua
vobis nequaq̄ explicare possem quō tn̄ pse
uerauerit satis Et subdit Ecce salomō p
icōstātiā corruit. sic et saul. sic et multi
alij. qr multoꝝ incipe' fuit s; pseuerātiā
paucis ē nisi. hec augꝰ q̄ ibidē plura dicit
de hac mā Exēpla at modernoꝝ hēs ad
hoc infra pte ead' cap xv Tercij sunt q̄
corrupta intencōe l' mala voluntate incipiunt
s; p(ost)modū rectificata itēcōe et cōuersa vo
lūtate laudabilit' agūt et bn̄ cōcludūt.
Ex.m de h° genere i btō paulo p̄mo hēmita
qui p̄mo metu mortis necessitatus fugit ad
hēmū S; p(ost)modū nāl' i volūtate vixit
et f(ac)tus ē princeps vite anachoritice It ad idē
ē ex.m modernoꝝ tpis qd' audiui a quodā scō
prē cuiꝰ tpe accidit qd' narro Erāt duo
boni socij de ordīe vagoꝝ q̄ diu histrio
nica libertate p mūdū fuerūt diuaga
ti quoꝝ vnꝰ demū cōpūctus latēt' se a socio
suo abstraxit et i quodā iclusorio qd eāt
i nemore se recepit. vbi p aliquot ānos peni
tēciā agēs deuocōe sedula dño seruiebat
Alius socius eiꝰ vehemēt' āmirās quo nā
iste deuenerit totā illā circuiēs regionē
ipm sollicitus requirebat Qui tādē audi
ens quō quidā hō ignotus i tali nemore
i quadā speluncā iclusus latitaret. cogitare
cepit an forte ille socius suꝰ eēt. et q̄dā
cōcito illo pperauit Cognito g° q(uod) ipse eēt
nō modico exhilaratus gaudio cepit vel
le eū allice' ut exiret et ad pristinā soci
etatē rediret. asserēs quō mūdꝰ mō mul
to floridior et delectabilior foret q̄ prius et
multa talia oblectamēta ei idicauit Ille
vō iā i dei tiore fūdatus nullatenꝰ acq̄euit

S; cū ille pulsare aures illiꝰ nō cessaret. ille
tandē ātiq̄ artis igenio l' forte diuino nutu
cognitus q̄liter veracioꝝ suā cōdimet et arte
arte falleret ait ei Si tu potes lapidē ab ore
spelūce remouere et me extrahe' tecū ibo Erat
enī spelūca illa vndiq̄ clausa et nō h' de
sup p vnū foramē itroitus et exitus patebat
qd' tn̄ foramē grādi lapide claudebat Et
iste audiēs letus effectus q̄ iā eius sociꝰ ad
cepto cōsensit Nec mora ascēdit superius
lapidē amouit et sociū igenio q̄ potuit ex
traxit Cumq̄ sic p nemꝰ pgerēt dixit ille
q̄ fuerat iclusus ad sociū suū Ach qd sū ob
litꝰ remāsit in cella saccus penulē vis rūi
tam' et tollamꝰ eā Cui r(espo)n(di)t oīno tollaꝰ
eā nobiscū Redeūtes g° cū venissent ad
cellā dix' ille q̄ iclusus fuerat Ego lōga sessione
debilitatus nō bn̄ valeo ascēdē ascēde g°
tu ite' et penulā ad cap' intulit q̄res Et cū
ille itrasset. ille p(ost) eū ascēdēs lapidē ad
os spelūce aduoluit. sociūq̄ itus iclusit.
et descēdēs ad fenestrā ait Care socie ego
spero i mīa dei q̄ iā emēdauerim pctā
mea. sede tu hic p tātūdē tpis et emēda
pctā tua deo qr satis diu diab° seruuisti
Sz iste putās eē iocū cogitauit ut se exire
pmitteret Ille at fortius obfirmās speluncā
dixit ei q̄ aīm suū ad h° applicaret qz in
nullatenꝰ eēt exiturꝰ. hortabat' at eū co
tidie vbis sās et sedule ministrat ei. Ipse at
p̄mitꝰ cū magna ipaciēcia et idignacōe
audiuit eū S; illo crebrius orāte p eo
et salubribꝰ monitis et exēplis scōꝝ prim
eū cōtinuo exhortāte paulati vbis ex
hortātis aīm adhibe' cepit et tādē accedē
te dei grā mutate i volūtate vixit et sic
ābo i scō pposito pdurātes vitā suā feliciter
finierūt Quarti sunt q̄ pure pp'
deū religionē scē paupertatis cōplectūt
et i ea p(er) de bono i meliꝰ pficiūt Dimi
cāt' oēs tēptacionū isultus legittime certā
tes vsq̄ i finē irrefragabilit' pseuerāt
hij sūt optimi et eis debet' corona vere et scē pau
ptatis. Vn augꝰ i pallegato s'mōe de pse
uerātia ad fr̄es hēmitas sic ait. fr̄es mei
sicut ait aplūs nō pt coronari n' q̄ legittime

certauerit Nullus enī legittīe certat n̄ q̄
vsq₃ ī finē ī cāpo certat ideo merito coronat
Nō ē ergo mgnū bonū īchoare qđ bonū ē
ƀ cōsūmare hoc solū pfcōr. Multi enī mi-
ta aggrediūt ƀ deficiūt ī via. multi ex-
eūt ī desertū ƀ pauci puenūt ad trā p-
missiōis O frēs mei nō tedeat īcepē nec
fastidiat tenere ichoata. sciētes qȝ pseuerā-
na ī fōrē meritū colorat boī opatū ī mu-
neāt certātē coronat pugnantē. ducit
ad brauiū cōducit nautos ad portū. hec
augꝰ De hꝰ glorioso gn̄e paupm fuerūt
sc̄i apl̄i et cetā illi monachi et religiosi q̄ cle-
ris oibꝰ nudi nudā crucē sūt secuti De
quoȝ numero fuit frāter nicolaus de tolētino q̄
ī magna paupertate voluntarie assūpta vi-
uebat ī ordīe. hic hūit cōsobrinū quedā q̄
prior erāt ī quodā monrio diuinarū ppe ciui-
tatē firmanā q̄ cōspiciēs viri sc̄i paupertatē
nuditate atq₃ egestate affligebat eiq₃ cō-
paciēs dixit. ut quid tātā patris miseriā
tui ordinis pfessio miseria ē n̄ religiōis
pcepta ar̄ta potis adimplere. tu ergo cōsule
iuuētuti et ī hꝰ monrij cōgaudē vbertate
cōstrictꝰ nāq₃ cognacōis ligamīe nō pos-
sū āplꝰ ī tuā miserā cōspicere iuuētutē At
vir sc̄s iaculū temptacōis ex suasiōe eē cognos-
cēs dyabolica. ī ecc̄ā dn̄i monrij oroȝ deuotis-
siē ad deū fudit Celestis āt agricola q̄ nō
vult eos q̄ ad aratrū eiꝰ manū mittūt
retro aspicere sibi flexis genibꝰ et sursum
eleuatis manibꝰ dicēte Dirige dn̄e ī cō-
spcū tuo viā meā. subito sentiū bone vo-
lūtatis cōt dm̄ temptacōis iaculū cōtinuit
salutē Mox nāq₃ ī eadē ecc̄ā ī loco vbi o-
rabat viginti iuuenes ī duobꝰ quodāmō-
chorꝰ īduti vestibꝰ albis. faciebꝰq₃ rutilā-
tibꝰ eidē ptē astiterūt vnanimiter. da-
mātes tolētino tolētino erit finis tuus.
In vocacōe qua vocatꝰ es maneas ī ea
nāq₃ erit salus tua Cui ītelligēs qȝ nō
hoīes vidēt ƀ āgelos dn̄i q̄ eū monuissent
sicut ipē pꝰ magnū tēpꝰ quibusdā fribꝰ
secretius reuelauit pnūcias nepē qȝ ibidē
eēt mortuꝰ Cū āt vere ⁊ sc̄e paupertā sup
qua fūdatꝰ ē ordo hēmitaȝ sc̄i augꝰ stātꝰ
mēdicātis essēcialit ē ānexꝰ ut signꝰ ē
ostēsū nō dȝ vēndi ā frē q̄libȝ augꝰ nūq₃ sta

tus ī ordine fuit mēdicare et elemosinas acci-
pe qz hoc nō cedit ei ad vituperiū ƀ ad magni
honoris et pfectus spūalis premiū. Ex hoc
enī frēs sortiūt tria bō spūalia. Primū qz p
hoc xpo et aplis cōformāt q̄ de elemosinis vi-
uebāt ut supdcm̄ ē. C. Iᵐ Sc̄m qz p hoc radix
supbie ī eis curat Dicit enī dictat de pe-
di. ii Di quis. opztet hoīez p cōtra et aduersa
curari. ut supbia p hūilitatis exaciū,
ƀ actꝰ īmēse hūilitatis ē mēdicare quo q̄se
īferiorībꝰ subdit. petēdo ab eis vilia tpalia
q̄ ipē cōtēpsit C. Iᵐ Tc̄m qz p hoc meritū eis cumu-
lat Si enī āgelus dn̄i numerat vestigia cuiꝰ
boni hoīs amore dei ī itīne laborātis ut
supp ptē ii cap. xxiiii ī fine qūto potius
numerabit vestigia boī fris sub obia p dei
amore p finios et questas p cōi frm̄ alimo-
nia circueūtis Quis enī dubitat itineris — Tria bō sortiūt frēs q̄ de-
laborē. fatigacōis sudorē. mēdicacōis ruborē — uote mēdicant.
a sc̄is āgelis nō numerari et ī cōspcū altissi p̄n-
tari ⁊ ut pꝰ qȝ q̄s laborauerit ei mercēs red-
dat Exᵐ ī vitis p̄rm̄ ī btō arsenio q̄ cū eēt
comes palatinꝰ sublimis ī palacio īpatoris
theodosij reliquēs oīa venit ī herēmū ⁊ q̄dā
necitate coactꝰ ē petere elemosinā de quo
multas grās egit deo. Exᵐ ī btō alexio
q̄ cū eēt nobilis et diues spōsā suā cū oibꝰ
rebus mūdi ppt xpm̄ reliquēs abijt qui
ecc̄ā gaudebat et deū de hoc glorificabat
qȝ a seruis suis meruerat elemosinā acci-
pe. Exᵐ de btō nicolao de tolētino qui
nulla auaricia libēt gustauit nisi illa q̄ p
eū l' p alios frēs p dei amore fuerāt mēdi-
cata. Noui quosdā seculares diuites q̄
ex deuocōe omitte tn̄ mēdicauerūt panē
p amore dei quē mēdicarēt ⁊ ipī de suo — manducauerit
decuplū et āplius paupibꝰ erogabant
Noui ecc̄ā frēz q̄ erāt valēs lcōr ī ordīe q̄
ꝗ qūcūȝ potuit hr̄e oportunitatē rogauit
frēm elemosinariū ut eū assumeret cū ipm̄ p
ciuitatē panē colligēt mēdicare qđ et sepe fecit.
In quo idē lcōr magne hūilitatis exᵐ pbuit
sciēs frēm elēosine maiorē cōsistere ī accipiēte
qȝ ī dāte. Vn̄ ecc̄ā pt hos tres frūs quos ex — Finitor
actu mēdicacōis cōsequūt iste ē q̄rtꝰ qȝ p hꝰ pximꝰ
ad pietatē vocat et īuitat et sic frēs pticeps effi-
ciūt meritū ipīꝰ q̄ dat elēosinā p q̄nto ipē eum

ad hoc ĩuitauit et sua petic̃õe iduxit Ner
estimet fr̃ mẽdicãs se rẽ alienã oĩno accipe
cũ elẽosina sibi dat̃ q̃ debet̃ sibi quodãmõ
ex debito et si nõ debito stricti iuris saltem
debito caritatis l' forte debito nãlis eq̃tatis
Et hoc pȝ ex q̃tuor. Primo ex eo q̃ fr̃es p̃dicãt
auctẽ eccĩe et p̃latoꝝ et ideo p̃nt dicẽ q̃bus
p̃dicãt illud .i. cor. ix. Si vobis sp̃ũalia se
minamus nõ ẽ magnũ si vr̃a t̃p̃alia meta
mus. Et ideo fideles ad suũ debitũ exsoluẽdũ
tenẽtur et cũ hũilitate ãmonẽtũ ab eis
elẽosina postulat̃. Et ubi fideles nõ sufficiẽt̃
necc̃ia mĩstrarẽt p̃lati ordinarij quoꝝ coopa
tores sũt ip̃i fr̃es ad hoc ex iuris debito tene
rẽt̃ ext̃ de officio ord' Int̃. Et q̃d istud debitũ
elẽosine ap̃ls paulus nõ exegit sicut alij
ap̃li singularis sup̃erogac̃õis ĩ eo fuit. Scdõ
ex eo q̃ mĩstri altaris existũt. Tercio ex eo
q̃ studio sacre sc̃ptũe ĩsistũt. Quarto q̃ oĩa
sua p̃ xp̃o ĩ usus paup̃um reliq̃runt de q̃bus
plenius hẽs sup̃ pte ii cap̃ xv. An et quo
liceat fr̃ib⁹ ordinis hẽmitarũ sc̃i augustĩ
hr̃e aliquid ĩ sp̃eciali. Cap̃ xiii.

Quia vo plerũq̃ cõtingit fr̃ẽs aliquẽ
p̃ sua neccitate seu cõmoditate de
aliq̃b⁹ q̃ de cõi nõ mĩstrãt̃ indigẽ
videndũ si fr̃i aliũi liceat aliq̃d ĩ sp̃ali hr̃e
Et q̃dẽ de ĩtẽc̃õe bĩ aug⁹ videt̃ q̃ nõ. Qd̃ app̃z
ex trib⁹. Primo ex eo q̃ dicit ĩ regula Sĩt
vobis oĩa cõia. Et subdit. Cum aũt aliq̃d hẽ
bãt ĩ sc̃lo q̃n̄ ingressi sũt mõstẽriũ libẽt̃ ve
lĩt illud eẽ cõe. In quo vbo nõ tm̃ ãmonet
sua eẽ mõstio erogãda ut sup̃ ostẽsũ ẽ eadẽ
pte cap̃ iiii. s; n' ea p̃ se sp̃alit̃ rtinẽda q̃i
dicit nõ tm̃ vbõ mõsterij s; et ea q̃ q̃libȝ ingre
diẽciũ apportauerit debet eẽ cõia nõ sp̃alia
Scdõ hoc idẽ pȝ ex alia pte regule vbi dicit
Et si aliũi aliq̃d collatũ fuit sit ĩ p̃tate p̃posi
ti ut ĩ rẽ cõẽz redactũ cui necc̃e fuit p̃beatur.
Igit' si n' sua q̃s ĩ suo ĩgressu p̃t p̃ se rtinẽ
ut p̃tẽdit p̃ima rõ. n' aliena sibi collata
recipẽ vl' hr̃e ut ostẽdit h' 2ª rõ. videt̃ q̃ nul
lomõ possit q̃dq̃ ĩ sp̃ali hr̃e. Tercio hoc
idẽ app̃z ex° ip̃i⁹ p̃ceptoris nr̃i scĩ facti et dc̃is
auctẽticis declarato. Ip̃e enĩ oĩno nichil
voluit hr̃e n' ĩ cõi. Vñ ĩ p° s̃mõe de cõi vita
clericoꝝ q̃ ĩcipit. Pp̃t q̃d volui. Ip̃e scrip̃ui
p̃bens ĩ ex° ⁹ dicit sic. Nostis oẽs aut pene
oẽs sic nos viuẽ ĩ ea domo q̃ dr̃ domus
ep̃i ut q̃ntũ possum⁹ imitemur hos sc̃os
de q̃b⁹ loq̃t' lib' act' ap̃loꝝ. Nẽo dicebat
aliq̃d p̃p̃ũ s; erãt illis oĩa cõia. Et ĩfra. Ce
pi fr̃es boĩ p̃posĩti collige cõpares meos
nichil hñtes sicut nichil habeã imitã
tes me ut quõ ego paup̃taculã meã
vendidi et paup̃ib⁹ erogaui sic facerẽt
et illi q̃ mecũ eẽ voluissent de cõi viuẽ
mus. Sane enĩ hoc nouit caritas vr̃a
dixisse me fr̃ib⁹ meis q̃ mecũ manẽt.
ut q̃nis h; aliq̃d aut vẽdat aut eroget aut donet
aut cõe illud faciat. eccĩa ẽ p̃ quã de⁹ nos
pascit q̃ voluit hr̃e p̃p̃ũ quib⁹ nõ sufficit
de⁹ et eccĩa ei⁹ maneãt vbi voluit. et vbi
p̃nt habeãt libertatẽ. s; videãt utrũ possit
hr̃e felicitatis eternitatẽ. It' ĩ s̃mõe scdõ q̃
ĩcipit caritati vr̃e. Nẽo det birrũ l' lineã
tunicã n' ĩ cõi. De cõi accipio et michi ip̃i
cũ sc̃ia cõe me hr̃e velle q̃cq̃d hẽo. Nolo ita
lia offerat sc̃itas vr̃a q̃b⁹ ego solus q̃i de
cẽtius utar. Et ĩfra. Talẽ debeo hr̃e vestẽ
qualẽ possim si nõ habuerit fr̃i meo dare.
qualẽ p̃t hr̃e p̃sb̃r. qualẽ dyacon⁹ et sb
dyaconus. Talẽ volo hr̃e q̃r ĩ cõi accipio.
Si quis meliorẽ dederit. vendo q̃d et fa
cere soleo. Vñ q̃n nõ p̃t eẽ vestis cõis. p̃
ciũ vestis sit cõe. Ex q̃b⁹ euidẽt̃ apparet
oĩno de ĩtẽc̃õe aug⁹ fuisse. neminẽ sub
sua regula fuisse viuẽ volẽtẽ debẽ aliq̃d
hr̃e ĩ sp̃ali. Sz distinguẽdũ ẽ de sp̃ali.
q̃r vno mõ alit' sp̃ale dicit' q̃ p̃ eũ q̃i sibi
p̃p̃ũ extitit vẽdicatũ. Alio mõ dr̃ sp̃ale.
illud q̃d⁹ p̃ sup̃iorẽ usui alicui⁹ sp̃alit' ẽ
cõcessum. Primo mõ planũ ẽ nullũ
sub regula sc̃i aug⁹ cõstitũ posse aliq̃d
hr̃e ĩ sp̃ali. et hoc mõ ĩtelligẽda sũt p̃
pte illa ĩducta. Scdõ aũt mõ bñ licet
fr̃i hr̃e peculiũ de licẽcia abbatis. ut
ex̃ de statu mõ. Cũ ad mõstiũ § Si
vẽo. Quod ĩtelligo nõ ut ĩpõrt peculiũ
p̃p̃ũ. de q̃ loq̃t' c. mõchi . e . ti. s; ut pecu

hinc dicit quod quandoque aliquando specialiter attributum ut hic. hoc etiam concedit ipse pater noster augustinus quod in libro de vita clericorum et ponitur in decretis xii. q. i. non dicimus. dicit sic Cum hiis nostre congregationis non solum facultatibus sed etiam voluntatibus propriis in ipsa ordinis susceptione renunciaverunt. et se per premissa obedientiam penitus aliorum prelati et ipsis in christo et pro christo subdiderint. certum est eos nichil habere. possidere vel accipere sine superioris licentia debere. quod si propinquus vel amicus vel aliquis frater cuique aliquid offerre voluit. primo priori insinuetur. et sic suscipiat sicut ipse mandavit et voluit. hec augustinus Ex quo patet quod potest accipi quod offertur alicui de licentia superioris. hanc enim vim habet licentia superioris quod ubi ipsa accesserit res non cesset propria sed communis Eo enim ipso quod res in potestate prelati ponitur. in communem rem redacta censetur et potest prelatus eam prebere cui voluit Debet etiam frater in animo suo constituere quod si rem illam non sibi sed alteri vellet conferre hoc ipse equanimiter toleraret et tunc vere tenet rem illam ut communem et non ut rem propriam probat hoc ex gestis patris nostri sancti augustini in sermone prius allegato Caritati vestre. Ubi ipse plures personas que peculium habuerunt excusat a proprietate et salvat eas per hoc quod de suo statu et licentia habuerunt ea.
Dicit augustinus ibidem de ianuario nepote suo et valente subdyacono Item de severo et eraclio dyaconibus Item de leporio et barnaba presbiteris Ex quibus manifeste apparet quod si quis professus regulam sancti augustini aliquod peculium habeat sive perfectum sive adventicium hoc est sive ex successione hereditaria. sive ex industria aut artificio sibi obveniat dummodo de certa scientia et expressa licentia sui prelati recipiat et teneat tali animo quod ad voluntatem prelati paratus esse velit hoc in rem communem redigere omni hora quando prelato placuerit. talis nullatenus transgressor regule aut sue professionis violator est censendus. Prefata autem licentia debet cadere super tria videlicet super receptione super retentione sive usu sive expensione Super receptione quidem exigitur superioris licentia. iuxta quod dicitur in regula. non occulte accipiat.

Licentia prelati qua concedit fratri res aliquas debet cadere super tria.

sed sit in potestate prepositi etc. Unde prius prelato est presentandum Dicit etiam habetur in iure communi extra de statu mo. Cum ad monasterium Ubi dicit Si quid vero aliquando fuit destinatum specialiter. non presumat illud accipere sed superiori assignet Quod concordat ei quod dicit augustinus de vita clericorum ut iam fuit supra allegatum Sine retentione etiam requiritur licentia superioris. maxime si fuerit in substantia pecuniali tunc enim non est licitum fratri apud se tenere. sed debet apud procuratorem domus reponere secundum formam constitutionum capitulo xlv. ubi optime describitur forma in talibus tenenda secundum conformitatem regule Et si in casu expediat apud se tenere vel alibi deponere. ad hoc exigitur licentia specialis ut ibidem in constitutionibus Item si liber fuerit vel vestis vel aliquid talium etiam necessaria deputandum. a prelato accipienda est licentia tam recipiendi quam utendi Super expensione similiter exigitur licentia Unde si liber fuerit. vendi non potest sine licentia prioris ~~generalis~~ provincialis. si vero res alia fuerit. vendi vel alienari sine prioris conventualis licentia non debebit Et si pecunia fuerit expendi eam pro quacumque re non licebit Et ratio est Cum enim res per presentationem prelato prius factam censeatur in rem communem redacta prout quis singularis. illa re nec uti potest nec eam expendere nec de ea aliquid disponere sine voluntate et licentia superioris cui administratio rerum omnium monasterii est commissa Sed quia nonnulli fratres per negligentiam sive per incuriam seu ignaviam in premissis forsitan deficerent tam in eorum ingressu quam in progressu. ac per hoc numquam veri pauperes fuerint secundum regulam beati augustini Si qui illorum conscientiam insignatam statum suum rectificare voluerint. tali eis potest consilio subveniri ut videlicet super hoc remoti quecumque bona temporalia visus est habere ex quacumque causa vel modo mobilia et immobilia omnia resignet ad manus superioris prelati videlicet prioris generalis si eius copia haberi possit quia ei universalis administratio bonorum omnium ordinis est credita cui etiam vel si alteri sua tamen vice professionem fecerit Si vero eius presentia haberi non possit fiat ad manus vicarii sui vel prioris provincialis Et sic resignatione omnium facta cum effectu et affectu simpliciter et absolute frater ille qui iam nudus ut capitulo xi. voluntati et administrationi eiusdem superioris se subiciat et tamen

Librum frater vendere non debet absque licentia provincialis sui.

in sine licentia

Sit affectus qꝫ si idē supioꝛ ālīqd l' nichil de eiꝰ-
dē bonis sibi ad usū ꝯcedat hoc eq̄nimit'
accipiat ut sup' cap̄ i' exposcone vō. Platus
āt tā̄ salutis zelatoꝛ subditoꝝ resignacōez 7 nāti frīs
illā acceptet et tūc sicut prius p̄spexit prudeat
ꝯcedendo sibi custodiā et usū eaꝝūdem
rerū i toto l' i pte put saluti et idigencie
frīs viderit expedire. Quarū rerū usū ipe
fr̄ q̄i de manu dn̄i ḡtāt' accipiat. Et ex tūc
ſm̄ pmissā formā de accipiēdo licēnā i
oīb9 se regat. Et iste mod9 fit ipoꝛ̄t tria
bō. Primū qꝫ fr̄ ab oī mudit ppietate nu-
dat. 2° qꝫ si forte fr̄ ālīqd idebite ꝯt' formā
ordīs de boīs ꝯitatis ul' aliq̄ꝝ psoꝝ ordīs
sibi p ignorāciā vedicauit hoc auc̄te su-
pioris ꝯcem āmīstracōez ut dcm̄ ē hn̄tis
i rē ꝯcem redigit et frīs usui legittie ap-
plicat p ignorāciā ideo dixi qꝫ si sciēt fr̄
hr̄ēt illicitē acq̄sita illa añ oīa eēnt re-
stituēda nec talia ex tali ꝯcessiōe p̄lati usui
illius frīs licite applicarēt'. Terciū ē qꝫ de-
fectus et negligēcie frīs circa licēnā q̄ sup
i capiēdo retinēdo utēdo et expēdēdo ut p̄-
dcm̄ ē ꝯtiḡt p istū modū supplēt' et status
frīs rectificat' et i tuto salutis poīt' dūmō
ex tūc ꝯseruet se i ista rectitudīe i futuris.
Forma āt p̄lati ad subditū pt eē talis
fra N. Prior gn̄alis l' puīcialis 7c dilēō
sibi i xp̄o frī. N. salutē i dn̄o. Cū tu
ex deuocōe et ad cautelā seruitutis ꝯ-
sciē tue pposueris p̄tām paupertate ſm̄ regu-
lā b̄ti prīs nr̄i aug9 reddē q̄uā vouisti oēs
res i libris i pecūia et i q̄buscūq3 alia s̄ba ha-
buisti ul' hr̄e videbaris hatten9 i ordīe ad
man9 nr̄as tā̄ pastoris ac̄cy ordīs scī aug9
ul' talis puīcie libe' resignauis renūcciādo
dominj simpliat et absolute oī iuri dn̄ij ppietatis
et possessiōis seu eciā usus ab ordīe tibi hat-
ten9 ꝯcessi ꝯ pmissi i reb9 eisdē ꝯpona c̄q3
firmit' ꝙm̄ de9 dedeit nudā cruce nudus
seq̄. Nos deuocōne tuā i dn̄o ꝯmēdātes
p̄fatū tuā renūcciacōeꝫ duxim9 acceptādā.
Sane volētes necessitatib9 tuis p̄tia sollici-
tudine prouidere oīm libroꝝ rerūq3 aliaꝝ

quas hatten9 añ i renūciacōe hūisti seu hr̄e
videbais put eas ꝯscriptas i inuētario
tuo i signū pfēē renūcciacōis nob tradidisti
sipli' ex man9 custodiā atq3 usū t' ꝯmitti-
m9 p p̄ntes ꝯcedētes t' de grā sp̄ali ut libre
rebusq3 aliis i eod' inuētario ꝯtentis q̄ad
vixeris uti valeas. Ita tm̄ qꝫ vēde' ul' alienare
ālīqd nobile de bonis ill' nō debeas absq3
nr̄a licēna sp̄ali q'n̄ ul' vimux quē i hac
pte p tua t' duxim9 ꝯsciā statuēdū. Post i reb9
mortē āt tuā oīa q̄ ex eisdē reliq̄ris p̄ūc
ut ꝑ exhuc ꝯuētui. N. iux̄ formā ordīs
et ſm̄ modū i eod' inuētario desc̄ptū tenoē
p̄ñcīū applicam9. Ita tm̄ qꝫ nulla distī-
tio rerū n' i p̄ñcia nr̄a l' puīcialis q̄ p
tpe fuit ſm̄ formā statuti puīcie nr̄e fiat.
Si vō p9 h' de nouo res aliq̄ ad tuā p-
sonā deuenerūt illas recipe tene' 7 expē-
de potis ſm̄ formā ꝯcem ordīs de licēna
supioris. In cui9 rei euidēciā sigillū nr̄i
officy p̄ñtib9 ē affixū. Datū 7c ā m̄ lxxviii
Quō de9 viciū ppietatis i religiosis ut
plurimū p semetipm vlasit' plaga
male mortis exēplis aliq̄ꝝ. Cap. xiii

Qm igit' tāte dignitatis 7 ex-
cellencie sit paupertas volūta-
ria q̄ ꝯsistit i oīmoda abdi-
cacōe ppietatis ut phabitū ē qꝫ dn̄s
oīm diues i oēs eā i semetipo gestare 7
sāficare dignat9 ē. Hic ē qꝫ ipe p se-
metipm pfessoēs hui9 scē paupertatis
remunerare volēs. eoꝝ pmiū i p̄nci-
tu eē pollicet' dicēs. Bti pauperes spū.
q̄m ipoꝝ ē regnū celoꝝ. Hic eciā eō
eius viciū sꝫ viciū ppietatis de9 marie
i religioso detestat' i tm̄ qꝫ ipe p semet
ipm illud viciū vlasatur. Puint eni
ppietarios ut plurimū plaga male mor-
tis. Qd pꝫ i p̄cedēdo p oīa tpa xp̄iane
religiōis. Et p° h' pꝫ i collegio xp̄i q̄ fuit
p̄m9 mgr' ve' paupertatis. In ei9 quippe
collegio fuit vnū ppietariū sꝫ iuda q̄
fur erat et loculos hn̄s 7 ea q̄ mittebāt'
portabat et plura furabat. Et videam9

qualē ipe finē accepit Certe abiens la
queo se suspēdit Et q̄re vtiq3 nō tm̄ ꝓpt
crimē ꝓdicōis s3 ꝓpt viciū supreptōis
Sic eni legit act' ii de eo qr fuit dux eo
rū q̄ cōphēderūt ihm̄. et hic q̄dē posse
dit agrū de mercede iniq̄tatis. et suspē
sus crepuit medius et diffusa sūt oīa
viscera ei9. Merces quippe iniq̄tatis in
de nō tm̄ fuerūt illi triginta argētei
p q̄bus vendiderat xp̄m. s3 et oīs pe
cunia ab eo furti subrepta Et hāc ime
diatā causā posuit lucas sue miserrime
mortis Et ex^m i collegio aploꝝ p9 as
censione dni. cū fideles q̄ cōuertebāt' ad vitā
aplicā. vēditis possessiōib9 suis. p̄cia
poneret an pedes aploꝝ Unde sic scribit'
act' v. q̄dā vir noīe ananias cū vxore
sua saphira. vēdētes agros suos ptē po
nebāt an pedes aploꝝ. ptē sibi rēseruā
tes. et qm̄ aplos defraudauerūt sic. p
mo et mēciti sūt spūisctō. ideo i cōspcu
oīm aploꝝ et alioꝝ circūstātiū ceciderūt
retrorsū et expirauerūt et delati sūt a
bo ut hoc eciā legit' xii. q. i. dilcissimis. q̄d
fcm̄ tā crudelis vidīte. neq̄q̄ īputandi
apli petri s3 dei iudicio q̄d ꝓphetico spū
petrus āñūciauit attribuendū ē s3 hiero^m
ad demetriadē Et ex^m i ista
venerabili cōgregacōe scoꝝ patrū i egip
to. q̄ i eodē loco fere circiter quinq3 mi
lia diuisis cellulis hitabāt. ut legit' i
vitapatrum Int' quos vn9 fr̄ cētū solidos
quos lina texendo collegerāt moriēs
dereliquit initū ē īt' mōchos cōsiliū
q̄d facto op9 eēt Alij paupib9 distribuē
dū eē dicebāt Alij dandos eccie. nōnul
li parentib9 ei9 remittendos Sed vō macha
rius et ysidor9 et ceteri seniores p̄rēs sco
i eis loquēte spū. decreuerūt ifodien
dos cū dno suo dicētes. pecūia tua tecū
sit i ꝑdicōe Nec hoc crudelit' quisq3 pu
tet fcm̄. tāt9 deniq3 terror et pauor p totā
egiptū cūctos mōchos īuasit. ut unū
solidū dimisisse grādis apud eos sit cri
minis. Et ibidē aliud ex^m de btō an
thonio ad quē dū veniret quidā fr̄ q̄ renū
ciās sclō et res suas īt' paupes disp̄gens.
aliquā ptē sibi retinuit. q̄d cū btūs atho
nius cōpisset. dicit ei. Vade i vicū et cōm
para t' carnes. et ipōe corpi tuo nudo. et
sic veni ad me Cū ergo hoc fecisset fr̄. ta
cā nes et aues oīē corpus suū ꝓpt carnes
capiendas cū dentib9 et vnguib9 dirupert
Cū at venisset ad scm̄ athoniū req̄siuit e si
fecisset q̄d ei p̄cepat Ille at corp9 suū de
mōstrāte laceratū. dicit ei sc̄s āthoni9 Qui
nūq3 sclō renūciāt et voluīt hr̄e pecūias. sic
a demonib9 lacerāt' Et i collegio scī au
gg9' q̄ hoc viciū ꝓpetatis sūme detestabat
reputās ipōs ꝓprietarios mortuos. i smōe
de cōi vita cleicoꝝ q̄ incipit caritati vr̄e.
Nullu ic hr̄e ut claudos plusq3 plāge
mortuos Qui eni ypocrita ē. mortu9 ē
Et appellat ypocritā illū religiosū q̄ pub^ce
ꝓfessus ē paupertatē. et occulte retinet āg̃
ꝓpriū Erat at i collegio bti augg' q̄dā p̄sbr
noīe ianuarius de quo valde dolēter scribit
idē btūs augg9 i alio sermōe q̄ incipit ꝓpt q̄d vo
lui Ne remāserat ei q̄dā ps pecuie et cū mo
riēs testamētū fecit de quo sctō lamētādo dic'
btūs augg9 O dolor illius societatis O fr̄s
nat9 nō de arbore quā plātauit dn̄s De
eodē eciā ianuario scribit i alio smōe ad
presbiteros yponēses q̄ incipit In oīb9 opib9.
quō ipe quādā sūmā pecuie i pariete cellu
le sue p9 mortē inēt9 ē retinuisse. et cū ipō
augg9 ignorāte habuerat vineā et agrū in
sclō. ꝓpt q̄d ipe augg9 refert eū fuisse mortuū
mala morte Male ic vixit et male moit'
Male aūt quō male vixit. qr q̄d suū erāt secre
te tenuit. Quō eciā male morit' qr i fine se
nō cognouit. et obstinat9 i suo sensu nobis igno
rātib9 testamētū fecit. et filiū quē hēbat in
sclō ditauit O vtinā i fie salte h^o nob dixisset.
ut orātib9 nobis veniā īpetrasset. ut eni fecisse
penituit ꝓpterea de meis nō ē. nec dū viueat
erāt. ligātes q̄ manū cadaueris ei9. ponētes i
pāno ligatos centū et xx siclos. q̄s i pariete cel
le retinebat flētes et dicētes. pecūia tua tecū
sit i ꝑdicōe. Nō eni licet eā nobis seruus dei
colloce' ut ponē i victu et vestitu l' i opere

mōsterij qr pmū dāpnacōis ē. Hanc9. It ex̄m
ī collegio bt̄i gregorij pūt ipē scribit ī dyalo
go4 libro de quodā frē mōstij sui medico. q
īfirmātē ad morte. īuēti sūt int medicana
lia sua tres aurei. Quo cognito. cepit
cogitare scūs gregorius quid ad moriētis purga
tionē faceret. et quid ī exēm viuētib9 pūderet.
Precepit g° ut nullus excepto frē suo, vbū coso
latoriū ei diceret nec moriēti assistet. Qd cū fr
suus ei īdicasset quō pt suā pprietatē sic
abhoīnabilis frīb9 eēt sīs īgemuit. et illo
gemitu et dolore decessit. Quē btūs gregor9
ī sterqlinio sepeliri iussit. et pecuniā sup
eū iactari et dici: pecunia tua tecū sit ī pdi
cōe. In qua re btūs gregor9 et morienti et
viuētib9 puidit. ut videlz amaritudo
mortis culpā delet illi9. et istos pena
terret. qd ita fcm ē. Nā frēs oēs nichil
qītūcūqz vile apud se reseruare audebāt
Elapsis aūt xxx dieb9 apparuit frī suo di
cens Nūc usqz male fuit m. s mō bn̄ ē
qr hodie cōionē recepi. h gregor9 Et ē aduertēdū
qd ille ī illo gemitu et dolore an exitū aīe
sue tātā cōtricionē de pcc̄o suo huit. qd tm
breue purgatoriū huit. Decus fuiss si absqz
recognicōe et cōtricōe decessisset qr tūc
fuiss etnalit dāpnat9 p pcc̄o pprietatis
De hoc fcō bt̄i gregorij mēcionē fit dec
tal ex de stat mō. Cū ad mōsteriū Vbi
sic dicit qd si pprietas apud quēqz īuēta
fuit ī morte ipā cū eo ī signū pdicōis ext
mōsteriū ī sterqlinio subterretur. fm qd
btūs greg ī dyalogo se narrat fecisse.
It ex̄m qd narrat cesari9 de quodā cōuso
ordīs cystien īfirmato usqz ad morte
q cū cōicari sacrāmēto corporis xpī debēt
posito corpe xpī ī ore ei9 masticare vl de
glutire nō potuit. licet eod die postea
unā gallinā īegrā comederit. Ipō aūt
satis cito defūcto īuēti sūt cir eū quīqz
solidi. sicqz apparuit qre ipē corp9 xpī su
mere nō valuit. et h ex̄m veterū.

Ad idē exempla modernor Sexto
x pdictis īductiē appaēt quō a
tpe iude pditōis et pmi pprietarij
hor viciū pprietatis qr ad posteros serpsit
et qd ī fine caudā male mortis reliquit.
Et utinā modernis tpib9 nulli īuenirent
iudaiste et ananiste quales sūt sive qui
īgredientes religionē aliq de bonis suis
sibi occulte reseruāt sicut ananias et
ianuarius. sive q postqz īgressi sūt sibi
tpis et nō caritati thezaurisāt. aq sn li
cēcia acqrūt et retinēt. sicut ille fr egip
cius et mōch9 scī gregorij Sive q officia
mōsterij hntes de bōis cōib9 subtrahūt
sicut iudas Sive q missi ad questas seu
tminos p petendis elēosinis de petitis
et pcuratis loculos faciūt. pte cōtati pn
tādo et pte furtive et fraudulent sibi in
bursando sicut iudas et sui seqces O
utinā tales modnis tpib9 nulli sint
Et si forte aliq sīt sicut pch dolor multi
sūt. timore tm dire vlcōis resipiscāt
volētes de pterito. cauētes de futuro fm cō
siliū pris nri ī regula Denuqz de mod
nis tpibz p pauca et pene nulla īueni
exēpla de pposito isto scripta Recito aūt
nōnulla p meipm visa et audita et qi
palpata ac meis tpib9 expimētaliter
cōpbata. utpote ī plurib9 pūcijs visita
cōis officiū gessi et alia pleraqz p idus
triā indagaui. Noui g° quedam
frēz q a multis suspectus habebat qd qs
dam res sn̄ scitu et licēcia supioris sui
ex ordinē retinet. quē cū ego ex officio
meo caritatiue āmonuissem exhortādo
ut res tales ad ordinē reduceret et cū
bndictiōe dei potius qm cū maledictiōe
dyaboli retinēt eas ipē qdē pmisit se
facturū s dyalo eū ītrahēte nō fecit. De
mū cū monicio pzna nō iuuaret neqz
enī qt eū pcedi potuit ad penā qr nic
hil qt eū pbari potuit Ipē de9 talis
ut dcm̄ ē ultor criminis cui9 oculi nihil
ē occultū ipm̄ rigorose visitauit.
Quadā enī die cū idē fr staret ī altari
et missā celebraret pueniens ad agn9
dei. subito retrorsum corruēs exspira
uit nullū vbū loquēs Ecce seruitor a
nanie quō ei silem morte accepit
Ille enī ī cōspectu oīm aplo4 īspiracōe sci

Proprietarius primus tpe xpiane religiōis fuit Iudas

Petri vel eius denunciatione correctus ex-
spiravit. et iste in conspectu totius fidelis populi
presentis videns ipsum dei altissimi in sacramento
presencialiter ibi existentem cadens retrorsum mi-
serabiliter vitam finivit et sacramentum vite quod
ipse conferebat ipsum antequam sumeret provisit ad
mortem. ¶ Alium eciam fratrem novi qui sibi imbur-
sare consueverat aliquid quod communitati debebatur
hic cum quadam die sanus et alacer de civita-
te in qua comederat redisset ad conventum sedens
in privatis cameris mortuus est inventus. Simile
exemplum eciam de alio fratre sum expertus qui eodem vicio
laboravit et similem exitum in cameris privatis
accepit. Ecce scrutatores unde gloriantur in loco
ignominioso et actu turpi qui effusis visce-
ribus vite exitum sortiti sunt. Alium quoque fratrem
in curia novi qui invitatus ad comedendum
cum valentibus viris in civitate dum letus
et hilaris epularetur in mensa iterum comedendo
dum corruit nec unum quidem verbum loqui pote-
rat et deportatus ad conventum post paululum
exspiravit. De isto quidem nulla suspicio
mali habebatur sed qualis occulte fuerat exi-
tus declaravit. Nam in cella eius multi
loculi sunt inventi et pecunia de diversis mo-
netis quam diu congregaverat prelatis suis
ignorantibus non suspicantibus nam pro fratre pau-
pere habebatur sed fuerat proprietarius in diversis conventi-
bus. Iudam proh dolor imitatus ut finalis
probavit eventus. ¶ Alium preterea fratrem novi
qui decumbens in lecto egritudinis requisitus a pri-
ore suo si aliquam pecuniam haberet nec priori nec
confessori suo quidquam de aliqua pecunia vo-
luit revelare et sic sine confessione sine cogni-
tione vel contritione et sine sacramentis miserabiliter
diem clausit extremum. et cum more solito corpus
suum lavari deberet inventa est apud eum una mar-
ca argenti ligata et insuta in quadam [illegible] qua
cinctus erat. Non dubium quin divina ultione dyabolus
ei os obstruxerat sicut et ceteris eiusdem mor-
bo criminis laborantibus facere consuevit. ne fateantur
in morte quod celaverant in vita. sicut de illo
Ianuario refert Augustinus. ¶ Sed notum est michi de a-
lio fratre de quo sicut quod gerebat in vita mors
monstravit. Nam cum ipse quandam summam pecunie
apud se occultaret eciam in mortis egritudine

constitutus dum actu agonizaret loqui non valens sed
manu palpitans clamidem pelliceam qua tegebatur
trahere et sibi conservare conabatur quasi timens ne
quis eam sibi auferret. mirantibus fratribus astantibus
et commendacionem anime legentibus quid per hoc intenderet
unus curiosior ceteris cepit explorare si quid in ipsa
clamide absconditum esset. et ecce reperit quandam
pecunie summam eidem clamidi pellicee insutam
quam nec priori suo nec confessori suo revelaverat
quamvis fratrum benigniorem interpretacionem presumi possit
quod per illam palpitacionem suam intendit pecuniam abscon-
ditam in clamide revelare quod laudabile esset.
fuisset tamen penitencia valde sera et rara. vel numquam de
hoc crimine aliquis penitet in extremis quia dyabolus
claudit eis ora ultione divina ut premissum est. ¶ Re-
cordor nichilominus de alio fratre qui sanus videbatur
et sedens in cella sua in sede mortuus est inventus. de quo
post mortem inventum est plures loculos habuisse. Sed de
alio fratre qui dum surgens de lecto iret ad calefactorium
vadens in via ad terram cecidit et mortuus est subito
absque confessione et sacramentis ecclesie in cuius cella eciam
plures loculi sunt reperti. ¶ Sed de alio fratre qui subito
mortuus est et in pariete celle sue bona summa pecunie est
reperta quam ita subtiliter absconderat quod non casualiter
fuisset perdita et reperta non fuisset inventa. Iste hujus-
modi fuit pro bono fratre nec quisquam suspicabatur de
eo tale crimen et ipse michi ex officio circa [illegible] de
rebus fratrum et hortatus ut quicquid quisque haberet
indicaret et cum benedictione et licencia retineret
mentitus fuit dicens se pauperem. Et revera
non michi [fr] sed spiritui sancto fuit mentitus sicut dixit Pe-
trus Ananie. Et quia iste servitor fuit Ianu-
arii. ideo simili morte cum Ianuario proh dolor
interiit. ¶ Sed de quodam alio fratre qui michi de pecu-
nia sua ex officio circa [illegible] sepe mentitus fuerat.
hic ad extremam horam veniens ne quis pecuniam
quam in cella habebat absconditam tolleret neminem
intrare permisit preter unum servitorem cui confidebat.
Imo cum ostium celle nec cuiquam pateret introitus
miser se periciat et sine recognitione sine confessione et
sine sacramentorum perceptione miserabiliter vitam finivit
et exinde mortuo extracto de cella cum pecunia
quereretur et cum magna non tamen tota inveniretur.
grandis suspicionis scrupulus surrexit. ex quo
inter personas nonnullas non modica turbacio est
suborta. que nec per meam visitacionem superveniente
nec per prioris generalis sollertem indagacionem sub-

sequi[?] potuit ad rectitudinis lineam incomi
Ecce quo ista maledicta proprietatis pecunia nō
tm̄ condēpnat mortuos s3 et vivos superstites
cōmacculat inficit et denigrat. Adhuc aliū
novi fr̄em q' lōgo tp̄e de tinīs et alijs obuē
cōibz hic in sibi multa thezaurisauerat
et oīa absq3 licēcia et scitu alicui⁹ frīs de or
dine ex ordine ī manū secularium detinebat.
hic tandē ī loco tīnū sui infirmat⁹ grauit' de
cubuit qd' percipiēs prior suus ipm̄ visitauit
exhortās eū ad ɔfessionē Cui dyabol⁹ mox so
lito os obstruxit ita q' quātūcūq3 instigaret
a priore et frīb9 alijs pn̄tib9. ipe n' ɔfitei pp̄ria
sua n' detege' loculos absconditos volebat.
et ita mortu⁹ ē sicut pecus sine ɔfessiōe sine ɔt
tione sine pniā et sacr̄mētis Sz p9 mortē
suā cū fiet inq'sicio de reb9 suis. bonitate se
cularium psonarū de illis loculis pprietatis ali
quid fuit ordini restitutū Ex inductis ergo
exēplis tā veterib9 q' modernis ⁊ ex plurib3
alijs de q'b9 nō ē scribendū p singula apparet
regulare verū ēē q' ꝓprietarij īcidunt mala
morte Et appello malā mortē siue q's seipm̄
īterimat siue subitanee ītereat siue cū fi
nali īpniā decedat Et si alterū duorum pri
morū nō veniat. tn̄ū infallibilit' ɔtinget.
Quia eni tales peccāt cōt' spiritū scm̄ dicē
te bt̄o petro ad ananiā act' v. Anania
cur tēptauit zathanas cor tuū mētiri
te spiritui s̄co Et p9 ī'rō es mētit⁹ homi
ni s3 deo. Ad saphirā eciā vxorē suā ait.
Quid cōuenit vobis tēptare spm̄ dn̄i Hic
ē q' ill⁹ viri insectatores merito ⁊ apparate cū
finali īpniā moriūt'. Quare de⁹ p
semetipm̄ ē vltor h⁹ crīmis ⁊ q' eciā ī hoc
ē diuini iudicij executrix. Cap̄ xvj.

Quare aūt p semetipm̄ deus
hoc crīmē vlciscat' Racio est.
Cū eni plati ī corrigēdo subdi
torum excessus sint instrumentū dei ⁊ ipi fa
ciliter hoc viciū nō possūt dep'hēdere q' h9
crīmis rei hoc a cognicōe platorū quātum
pnt studet occultare Alia quippe crīmia
plerūq3 aliūde pa'dūt' ut fornicacio p
inpregnacōez et pāti. superbia p gestu ⁊ appa
tū exteriorē Inobediēcia p cōmissiōz ⁊ omis
sionē sui vetiti l' p'cepti Ira manifestat' p
rixas. cōtēcōes et plerūq3 pcussiōes Gula
et ebrietas et plura alia vicia hn̄t sua sig'
et effectus q'b9 pdūt suos auctores Pro
prietas aūt de vicio ppietatis et subrepcōis cui⁹
auctores oēz industriā ponūt ad celan
dū. n' facilit' pa'dit' aliūde Quare de⁹
cui nil celari pt p semetipm̄ vindicat
hoc peccm̄ ut spālit' ī hac materia locum
habeat qd' ipe dn̄s dicit Michi vindictā et
ego retribuā. Hic ē eciā q' scā mat'
eccā q' diui iudicij executrix hmōi
deo odibiles ꝓprietarios priuat ecclesiasti
ca sepultura. statuens ī detestacōez hui⁹
criminis eos cū pecunia ex monasterio ī ster
quilinio subterrandos. et hoc si ī morte pe
nitencia reperiat' Secus aūt si ī vita q' hic
ē ī voluntate monasterij ɔtineda. vt ex de sta
mo. Cū ad monasteriū. Pt eciā ꝓprietarij vi
ui a cōione remoueat' alterius et mortuus
nō solū ē ecclesiastica sepultura interdicta.
s3 nec p eis oblacio facienda n' missa cele
branda. vt ex. e. ti. mōchi Et si forte p
ignoranciā viuis uel sint tales sepulti fue
rint ī ecca l' cimiterio debent eorūdē cada
uera ex eccā l' cimiterio pici si sine ma
gno scandalo porit fieri. vt e. ti. sup quo
dā Porro sicut eccā diuini iudicium exeq'
ī puniendo viciū ꝓprietatis Sic econtrario di
ua acceptacōez ī virtute sibi ɔtraria scz pau
pertate voluntaria comitat' Intm̄ eni
abdicacio ꝓprietatis ē annexa regule mo
nachali q' nec sūm⁹ pontifex valeat cōt'
eā dispensare ut hēt' ī pallegato cap̄. Cū
ad monasteriū. ī fie. Insup eciā ordo epōs
ꝓprietarios psequit' tā ī vita q' ī morte
In vita q'dē Ait eni bt̄s aug⁹ ī regula
Qz si aliq's rē sibi collatā celauerit fur
ti iudicio cōdēpnet' Ex quo v'bo colli
git' q' eo ipo q' res ipa alicui fuit colla
ta fuit. efficit' et ē cōitatis ac ptinet ad
oēs. et ē vtiq3 deo collecta ut dicit aug9

i decreto obseruancie regularis. Quare si quis
frater eas occultet, proprii est ac si eas contra subri
puit. Et hoc intendit augustinus eo quod ait furti
iudicio condempnetur. Et hunc intellectum augusti
ordo presequitur in constitucionibus xlv capitulo. ubi dicitur
quod proprietarii et sub proprietate [illegible] ultra
valorem unius uncie argenti per sex menses in
mortem [illegible] Et nichilominus consequenter prophe
det eum omnes malediciones et sequele mortis
que est quedam mors ciuilis in ordine. unde etiam beatus
augustinus proprietarios reputat mortuos dicens.
malum habere vel claudos plus quam plangere
mortuos ut supra eodem capitulo xiiii. In morte
vero in persequendo proprietarios ordo iudicium esse
imitatur. Que puncta statutorum regule
et constitucionum ordinis ad hanc racionem terciam
pertineant. Cap. xvii.

Ad hanc sacram racionem pertinent
omnia puncta regule loquencia de
vita communi et de habendo omnia in communi sicut est illud
Et non dicatis aliquid proprium sed sint vobis omnia communia
et hoc habetur locum in omnibus capitulis huius tercie partis
Item illud Qui aliquid habebant in seculo quando ingressi sunt
monasterium libenter illud velint esse commune. et huic parali
respiciunt iiii. v. xi. xiii. capitula Item illud
~~Consequens ergo est ut cum quis filiis suis~~
~~vel alicui necessitudine~~ Quamuis autem in tantum pro
gressus fuit malum ut occulte ab aliquo
litteras vel quelibet munuscula accipiat. usque ibi
grauius emendetur. Item illud Consequens ergo
est ut cum quis filiis suis vel aliqua necessitudine
ad se pertinentibus in monasterio constitutis aliquam
contulerit vestem sine quelibet aliud inter necessaria
deputandum. non occulte accipiatur. sed sit in pote
state prepositi. ut in rem communem redactum cui necesse
fuit prebeatur. Quod si aliquis rem sibi collatam
celauerit furti iudicio condempnetur. quod pertinet
ad xiii. capitulo. Item illud ut nullus sibi aliquid
operetur. sed omnia opera vestra in unum fiant. maiori
studio et frequenciori alacritate quam si vobis
singuli propria faceretis. Caritas enim de qua
scriptum est quod non querit que sua sunt sic intelligitur
quod communia propriis non propria communibus anteponit. Et
ideo quanto amplius rem communem quam propria curaueritis.

tanto vos amplius profecisse noueritis ut in omnibus quibus
utitur transitoria necessitas. superemineat que permanet
caritas. quod etiam pertinet ad xiii capitulo. Item illud
quod dicitur in regula alia. Neque sibi vendicet aliquis
proprium sed in vestimento sed in quacumque re. apostolicam
enim vitam optamus viuere. Item illud quod dicitur in
decreto obseruancie regularis. Si quis autem cum
[illegible] detinet illud quod ad monasterium posuit seruiendum
necesse habebit ubi prepositus suus est illud conferre. quia
non potest sibi retinere quod pro parte ad
omnes pertinet. et deo utique est consecratum. Puncta
autem constitucionum ad hanc racionem pertinencia sunt
hec. illud quod in secundo capitulo constitucionum circa finem
Statuimus dicitur de communitate operis. locum habet in
xxvi capitulo secunde partis et in xiii huius partis. Item illud
quod dicitur in x iiii capitulo constitucionum de bonis que
nouicius secum detulerit. locum habet in xi capitulo. Item illud
quod dicitur in xviii capitulo constitucionum de fratribus proficiendi
locum habet in xiiii capitulo secunde partis et in x. xi. xii. xiii.
capitulis huius partis. Item quod dicitur in capitulo xxix constitu
cionum de bonis communibus et de bonis singulorum fratrum
sub custodia procuratoris habendis. locum habet in xvi
capitulo huius partis Item illud quod dicitur in xliiii capitulo constitucionum.
Cum vero de possessionibus extra locum ordinis non habendis.
locum habet in vii et viii capitulis huius partis Item ea que dicuntur
in xlv capitulo constitucionum de modo deponendi et retinendi
diuersas res fratrum. et de penis proprietariorum et subrepi
encium et cetera ibi contenta locum habent in xi. xii.
xiii. xvi capitulis huius partis Item illud quod dicitur in capitulo xlvi
constitucionum de rebus fratrum in fine. petencium licen
ciam ab ordine locum habet in xiii xvi capitulis huius partis
Explicit tercia pars vita fratrum augustini
Incipit quarta pars. De racione porcionalis
distribucionis que et qualis sit. Cap primum

Diuidebant autem singulis
prout cuique opus erat actuum
iiii. Ubi notatur quar
ta racio que debet esse inter
religiosos vite apostolice
sectatores. scilicet racio por
cionalis distribucionis
quam etiam describit
beatus augustinus in regula dicens Et distribuebatur
unicuique vestrum a preposito vestro victus et te
gumentum Qualiter autem huiusmodi distri